Servicehunden

For hud & pels

Viacutan® Plus

Giver blank pels og sund hud - Synlig videnskab, der holder sig frisk til sidste dråbe.
Dokumenteret effekt. Lys- og lufttæt flaske med drypfri og ensartet dosering

Indeholder: Omega 3 fedtsyrer fra fisk. Omega 6 fedtsyrer fra hjulkroneolie. Naturlige antioxidanter fra rosmarin og gurkemeje.

For mave & tarm

Canikur® og Canikur®Pro

Enkel og hurtig hjælp til maven - Både akut, forebyggende og til genoprettelse

Indeholder: Canikur, tabletter: Citrusfibre, risstivelse, Kaolin, Sepiolit, Glykose, Natrium- og kaliumklorid. Canikur Pro, pasta: Probiotika - Mælkesyrebakterier (Enterococcus faecium), Prebiotika - Gærekstrakt (Bio-Mos C) og Lermineral (Montmorillonit)

For bevægelse & led

Canosan®

Styrker og vedligeholder dyrets bevægeapparat med GONEX - Ekstrakt af grønlæbet musling

Indeholder: GONEX - Aktivt og højt koncentreret ekstrakt af Grønlæbet musling (GLME), der blandt andet indeholder glykosaminoglykaner (GAG) og flerumættede fedtsyrer.

Alle produkter kan købes hos din dyrlæge!

Find en forhandler tæt på dig!
Besøg os på www.bivet.nu/dk eller www.canosan.dk - her læser du også mere om vores produkter

Boehringer Ingelheim Animal Health Nordics er en lægemiddelvirksomhed, der også producerer fodertilskud. Vores vision er at fremme dyrenes helse og velfærd ved at tilbyde højkvalitative, nyskabende produkter, der effektivt forebygger, behandler og helbreder dyrene

natural care by
Boehringer Ingelheim

STH's økonomiske fundament

Mette Størk Henriksen, formand

STH – Servicehunde til Handicappede - har et fantastisk netværk af mennesker, der støtter foreningen på den ene eller anden måde. Vi har den glæde at have flere fonde og sponsorer, som gennem foreningens levetid kontinuerligt har støttet vores arbejde med at uddanne og udplacere service- og socialhunde til mennesker med bevægelseshandicap. Disse trofaste støtter udgør hele fundamentet for STH's fortsatte eksistens.

AF KAREN ANDERSEN OG METTE STØRK HENRIKSEN, MEDLEMMER AF STH'S BESTYRELSE

Samtidig er vi i STH taknemmelige for, at vores medlemmer og bidragsydere år efter år sørger for, at vi kan opretholde vores godkendelse efter ligningslovens § 8a. Og så glæder vi os over, at der hvert år dukker nye bekendtskaber op, i form af nye fonde, virksomheder og privatpersoner, som imødekommer STH's ansøgning om økonomisk støtte - eller som af egen drift henvender sig til foreningen med ønske om at støtte servicehundesagen. De har måske stiftet bekendtskab med STH via medierne, eller de har hørt om foreningen fra en af STH's mange gode venner, for eksempel et af foreningens ca. 50 aktive teams eller en af vores dygtige og engagerede frivillige. Begge hører de til de værdier, der ikke kan gøres op i kroner og øre, men som hver dag er enestående ambassadører for STH.

For at have økonomisk mulighed for at vedligeholde de nuværende ca. 50 aktive STH-teams, og for at få mulighed for at udbrede kendskabet til STH, og give endnu flere mennesker glæde og gavn af en STH service- eller socialhund, arbejder foreningen hele tiden på at søge økonomisk eller anden støtte og hjælp.

Partnerskaber med erhvervsvirksomheder

STH arbejder hele tiden på nye muligheder for at gøre en forskel for servicehundesagen. Flere og flere virksomheder lægger vægt på social ansvarlighed og har sammen med deres medarbejdere en hjertesag. I STH synes vi jo, at servicehundesagen er et rigtigt godt bud på en hjertesag, som medarbejdere og ledelse i en virksomhed kan følge og engagere sig i.

Derfor indgår vi gerne i et tættere samarbejde – et partnerskab – med socialt ansvarlige virksomheder. Eksempler på et samarbejde mellem STH og en erhvervsvirksomhed kunne være et specifikt projekt, hvor virksomhedens medarbejdere deltager i en indsamling til fordel for STH, en aftale om en engangsdonation eller en flerårig aftale om økonomisk støtte til servicehundesagen. Samtidig får virksomheden lejlighed til at følge STH's arbejde tæt og opleve de små successer, når mål og delmål nås, og det rørende øjeblik, når et nyt STH-team er matchet og samtrænet og kan tage hul på et helt nyt liv – sammen.

Det er STH´s mål fortsat at kunne udplacere service- og socialhunde af høj kvalitet – og gerne mange af dem. Derfor er det af afgørende betydning for foreningens økonomiske stabilitet og mulighed for at langtidsplanlægge, at STH kan etablere længerevarende, men også gensidigt forpligtende, samarbejder med fonde, virksomheder og sponsorer.

Servicehunden
April 2018
ISSN: 1603-7847

Forsiden:
Golf og servicehunden Nordea.
Foto: Lise Lotte Christensen, STH

Bestyrelsen:
Formand: Mette Størk Henriksen
Næstformand: Karen Andersen
Kasserer: Susanne Vintermark
Bestyrelsesmedlemmer: Lone Lauritzen, Elisabeth Mærsk-Møller
Suppleanter: Peter Mørk, Lotte Pehrsson
Ansvarshavende redakør: Lisa Dürr Klint
Redaktion i øvrigt: Mette Størk Henriksen, Lise Lotte Christensen

Sådan kontaktes STH:
Administrationschef Lisa Dürr Klint,
Blekinge Boulevard 2, 2630 Tåstrup
Email: info@sth-servicehunde.dk
Telefontid på tlf 2242 6769:
Tirsdag og fredag kl. 9-10, onsdag kl. 12-14

Hjælp os med at hjælpe andre…
STHs bank konto nr.: 5035 1214791
VIGTIGT! Ved donationer indbetalt via netbank, er det meget vigtigt at notere navn og adresse i meddelelsesfeltet. MobilePay 15758.

STHs CVR nr.: 26 45 82 42

Læs mere om STH på foreningens hjemmeside www.servicehunde.dk

Annoncer til SERVICEHUNDEN:
Agerbakken 21, 8362 Hørning
Tlf. 87 93 37 86. E-mail: info@sth-bladet.dk
Layout: FL Reklame, Tlf. 70 22 18 70
Tryk: Øko-Tryk, Tlf. 96 94 04 11

STH vil gerne mindske udgifter til porto. Derfor vil vi rigtig gerne have din email-adresse og tilladelse til at sende jer invitationer til vores events pr. email.

Bladet **Servicehunden** kommer stadig med posten.

Send en email til:
kontor@sth-servicehunde.dk
Skriv, at du gerne vil tilmeldes elektronisk post.

DK/NOV/0917/0033

Er du ny hundeejer? Savner du information om vaccination, sundhed og sygdom?

At få en hvalp er lidt ligesom at få en baby i huset. Det hører med, at man ikke altid forstår, hvad det nye familiemedlem prøver at fortælle. At vide, hvad du skal gøre eller ikke skal gøre, og hvad der er bedst for din hvalp i forskellige situationer, er ikke altid så let. Derfor har vi lavet denne hjemmeside. Vi håber, du finder en masse, du kan bruge.

&

www.velkommenhvalp.dk

GODE RÅD OM OMSORG OG SUNDHED

VACCINATION · SKADER / SYGDOMME · PARASITTER · REJSER · TANDPLEJE · ØJNE / ØRER

MSD Animal Health

Foto: Bente Jæger

Indhold

STHs økonomiske fundament ..... side **3**

Hunde med jobs..... side **6**

En bruger fortæller:
Spike får det bedste frem i mig ..... side **8**

Kan jeg ansøge om en STH-hund? ..... side **12**

STH's hvalpe- og unghundeprogram ..... side **14**

Kun de bedste kommer igennem nåleøjet ... side **18**

Sådan bliver et servicehundeteam til ..... side **20**

Teamtræning og opfølgning ..... side **25**

Hvalpeværter
– fundamentet i STH's arbejde ..... side **28**

Graduation ..... side **30**

Da den forsigtige pige fik stor stemme
og selvtillid ..... side **31**

Fællestræning for
STH-hunde og brugerteams ..... side **37**

Med en ergoterapeuts øjne ..... side **41**

Det gode hundeliv ..... side **42**

Dyrlæge Tina Haaning om allergi
hos hunden ..... side **44**

Hunde gør os sundere ..... side **46**

Hvad sker der, når en servicehund
må lægge vesten ..... side **49**

Bliv STH partner ..... side **50**

En bruger fortæller:
En servicehund kan ikke smøre madpakken . side **51**

Dyrlæge Elisabeth Mærsk-Møller
om receptpligtig medicin ..... side **52**

Hundes tænder skal også plejes ..... side **54**

STH's bestyrelse ..... side **56**

STH's ansatte ..... side **57**

Om STH ..... side **59**

Vil du være hvalpevært ..... side **60**

Vil du støtte STH ..... side **61**

Tegn medlemskab ..... side **62**

Hunde med jobs

Stort set alle de 350 hunderacer vi kender i dag, er oprindeligt fremavlet til mange forskellige brugsformål. Gennem tusindvis af år har vi udnyttet og specialiseret hundens evner som eksempelvis jagt- eller hyrdehunde, gårdhunde, træk- eller vagthunde.

AF LISE LOTTE CHRISTENSEN, INSTRUKTØR

I dag har en del af disse hunde fået nye funktioner, som "hjælpe-hunde" eller "assistance dogs" som det hedder på engelsk. STH er medlem af ADI og ADEu og i denne paraplyorganisation er der udarbejdet standarder for træning for følgende "hjælpehunde" typer:

Førerhunde: Førerhunde kan hjælpe personer, der er blinde eller stærkt svagsynede, til at komme omkring og færdes mere frit. Med simple kommandoer som "find trappe" eller "gå frem" leder førerhunden brugeren omkring både ude og inde, men det er altid mennesket, der guider hunden i, hvad der skal ske og, hvor de skal hen.

Hørehunde: Hørehunde kan hjælpe personer, der er døve eller har kraftigt nedsat hørelse. De hjælper ved at signalere – eksempelvis ved at kradse med poten - og derved alarmere deres ejer, ved lyden af ting som eksempelvis dørklokke, banken på døren, vækkeur, æggeur, telefon, babygråd eller ejers navn, der bliver kaldt eller røgalarm. Hunden gør ejer opmærksom på lyd og fører derefter ejer til lydkilden: døren, personen der kaldte osv.

Servicehunde: Servicehunde kan hjælpe personer med fysisk funktionsnedsættelse. Hvad enten det er en dør, der skal åbnes, en lyskontakt, der skal tændes, en kørestol, der skal trækkes eller en jakke, der skal trækkes af, så kan en servicehund være hjælperen. Servicehunde giver mennesker med bevægelseshandicap mulighed for en friere og mere uafhængig hverdag.

De praktiske hjælpefunktioner er vigtige, men ligeså vigtige er de mindre synlige fordele, såsom det varme og nære forhold, der opstår mellem hund og menneske. En servicehund kan endvidere bidrage med glæde, tryghed og venskab, give øget ansvarsfølelse, opmuntre til fysisk aktivitet og være et naturligt kontaktled til omverdenen.

Socialhunde: En socialhund kan eksempelvis udplaceres hos en familie med et barn med en fysisk funktionsnedsættelse. Barnet bliver inddraget i pasning, træning og pleje af hunden, men det overordnede ansvar for socialhunden tilfalder en voksen person. Børn/unge med bevægelseshandicap kan have særlig glæde ved en socialhund: Der opstår et varmt og nært forhold mellem hund og barn. En socialhund kan endvidere bidrage med glæde, tryghed og venskab, opmuntre til leg og anden fysisk aktivitet og ligesom servicehunden kan socialhunden være et naturligt kontaktled til omverdenen. Ansøgere til socialhunde skal være mindst 10 år gamle. Socialhunde har ikke offentlig adgang som servicehunde, men må færdes alle steder, hvor familiehunde i øvrigt må færdes.

Lene og Cynder.

Buster og Laura.

Aundal og Paula.

Anders og Palma.

Camilla og Eydna.

Assistance dogs International (ADI)

- en vigtig international blåstempling

I 2010 blev STH optaget i den internationale hjælpehundeorganisation ADI (Assistance Dogs International)/ADEu (Assistance Dogs Europe), og det er vi utroligt stolte af! Det betyder nemlig, at STH følger nogle meget høje internationale standarder for træning af servicehunde.
STH er den eneste danske hjælpehunde-forening, som er godkendt af ADI/ADEU.

Forud for akkrediteringen gennemgik et bedømmelsesudvalg under ADI alle dele af STH's arbejde. Udvalgets såkaldte assessorer fulgte STH og vurderede alt omkring udvælgelse af hunde, træning af hvalpeværter og brugere, træning af hunde i avanceret træning, men også bygninger, træningsudstyr mv. Sammen med STH's ansatte gennemgik udvalget desuden STH's skriftlige dokumentation og databaser, og de havde møder med nogle af STH's bestyrelsesmedlemmer, brugere, hvalpeværter, frivillige og samtlige ansatte.

For at kunne forblive i dette fornemme selskab, skal STH re-akkrediteres hvert 5. år.
I 2015 havde STH derfor besøg af 2 bedømmere fra England, som foretog en 3-dages kvalitetskontrol af foreningen. Assessorerne var meget tilfredse, og STH beholdt godkendelsen i endnu 5 år.

Spike får det bedste frem i mig

At få servicehunden Spike er det bedste, der er sket mig, siden jeg fik en hjerneskade.

AF BODIL NORDSTRØM, SERVICEHUNDEBRUGER. FOTO: LISE LOTTE CHRISTENSEN, STH

Livsændringen
For ca. 10 år siden fik jeg en blodprop i hjernen. Det vendte op og ned på mit liv, men efter lang tids genoptræning kom jeg på højkant igen. I dag er jeg delvist lammet i den højre side og har et begrænset sprog som følge af blodproppen. Jeg fik en hverdag tilbage, og det er dejligt, men jeg bor alene, og der manglede noget.

Måske en servicehund?
Da jeg blev introduceret for idéen om at få en servicehund, tænkte jeg mig længe og grundigt om. Jeg har haft flere hunde gennem mit liv, og jeg ved, hvad det indebærer, og hvor stort et ansvar det er, så beslutningen krævede overvejelse. Jeg var dog ikke i tvivl – jeg manglede en servicehund i mit liv.

Mit store ønske
Da jeg begyndte at fortælle venner og familie, at jeg ville sende en ansøgning om at få en servicehund til STH, mødte jeg hver gang den samme reaktion: "Men du sidder jo ikke i kørestol? Du er jo ikke handicappet nok til at få en servicehund." Ikke det mest motiverende svar at få fra mine nærmeste, men min datter og jeg troede på idéen, og vi var fast besluttede på at ansøge og gå vores egen vej, så vi sendte en ansøgning til STH. Og ja tak! Endelig kom svaret, at jeg var godkendt til et interview, og min datter og jeg var ovenud lykkelige.

Da dagen for interviewet kom, var jeg meget nervøs og lænede mig mod min datter, Louise, som støtte og "tolk", fordi ordene nogle gange driller mig og ikke kommer frem, når jeg ønsker det. Chefinstruktør Lise Lotte og formand Mette kom op ad trappen, og jeg kunne høre, at de havde en 4-benet ven med. Jeg bød dem velkommen, eller rettere, jeg huskede at sige hej til dem, efter at jeg havde kastet min kærlighed på den dejlige labrador, de havde med. Det viste sig, at hunden var med for at hjælpe mig til at vise, hvordan jeg brugte min krop og tale i samarbejdet med hunden. Da interviewet var vel overstået, var mit ønske om en servicehund vokset enormt.

Den store beslutning
Efter interviewet skal man vente en par dage, før man får svar på, om man er godkendt til at starte samtræning med en servicehund. Dels for at man selv skal mærke efter, om man er helt sikker på, at man er indstillet på servicehundebrugerlivsstilen, og dels fordi STH skal være helt sikker på, at de kan indgå et samarbejde med ansøgeren.

Ventetiden efter interviewet var nervepirrende, men endelig kom dagen, hvor Lise Lotte ringede os op og fortalte, at jeg var godkendt til at modtage en servicehund fra STH. Hun sagde ydermere, at hun havde en hund, som hun gerne ville have, at jeg skulle møde – Spike, den smukke "isbjørn". Min datter og jeg stortudede og kunne slet ikke få hænderne ned. Det var fantastiske nyheder, som skulle vise sig at være starten på et spændende nyt kapitel i mit liv.

Den smukke isbjørn
Inden samtræningen gik i gang, skulle Lise Lotte og jeg have nogle aftaler om træningsforløbet på plads. Grundet min hjerneskade har jeg en dårlig korttidshukommelse, og sammen med mit begrænsede sprog gjorde det, at samtræningen måtte ske lidt anderledes. Lise Lotte havde fuld forståelse for mine behov og planlagde et rigtig godt forløb, hvor jeg både skulle træne alene med hende og sammen med et hold af andre servicehundebrugere.

Det blev også aftalt, at min datter skulle med til al træning, så hun og jeg kunne øve os sammen i tiden mellem træningerne. Min datter skulle også i fremtiden agere min højre hånd, når der skulle klippes negle og børstes tænder på Spike. ···▸

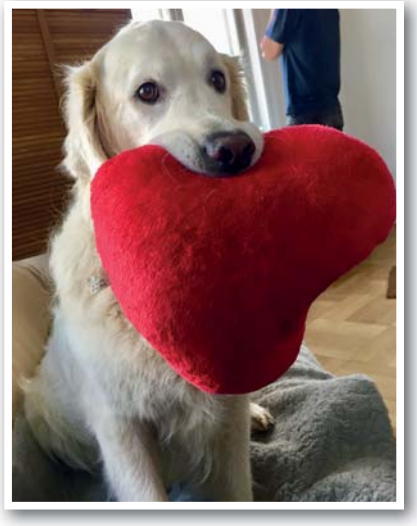

Den var hun helt med på, og det skulle vise sig at være en gave at få lov til at gå gennem dette forløb sammen. Vi har haft det så sjovt, og vi træner stadig sammen hver eneste uge, og det holder aldrig op med at være en sjov ting, som vi gør sammen som mor og datter.

Tålmodighed og en logrende hale
Jeg er fra naturens side ikke udstyret med den store tålmodighed, så den tid det tog mig at lære alle signalerne, inden Spike flyttede ind hos mig, var hård, men den var på alle tænkelige måder det hele værd. Det var en skæg oplevelse, første gang Spike kom hjem til mig. Det var som om, at han altid havde boet her. Han er den perfekte servicehund for mig, vi har en super god kommunikation, og han er med mig overalt. Han har tålmodighed med mig, om jeg så fumler efter godbidden i lommen eller ordet til det rette signal, så logrer han bare og venter. Han forstår mig endda, når jeg glemmer håndtegnet, eller jeg glemmer ordet og kun gør håndtegnet, hvilket har stor betydning for mig. Spike er dygtig til at aflæse mig.

Servicehund i sjov og alvor
Spike har beriget min hverdag på så mange måder. Min hjerneskade gør, at jeg har brug for meget ro i perioder, og i de perioder er Spike og jeg i sommerhus. Spike gør, at den nødvendige ro ikke bliver ensom. Han giver de daglige gåture mening og sørger for, at de ikke bliver sprunget over. Vi cykler ned til vandet hver dag og går en lang tur på stranden, hvor han løber efter bolde og leger med andre "strandløver", og jeg mødes med de andre hundeejere.

En dag, da vi var ude at gå på stranden, sad jeg fast i noget løst sand, og jeg kunne ikke komme nogen vegne. Min halvsides lammelse gør, at sand er meget svært for mig at gå i, og det er netop en af grundene til, at jeg ikke turde gå alene på stranden førhen. Spike kunne se, at jeg sad fast og kom over til mig. Han satte sig ned ved min side, så jeg kunne støtte mig til ham og trække mig lidt frem, og det var nok til, at jeg kunne gå ud af det dybe, løse sand. Det var en fantastisk oplevelse - og ikke en øvelse vi havde trænet. Spike kunne mærke, at noget var galt, og han vidste, at jeg havde brug for hjælp. Jeg kan love jer for, at han fik kyllinge-godbidder i lange baner, da vi var kommet op på stien igen!

Før jeg fik Spike, cyklede jeg og kiggede på stranden, nu går vi tur på stranden. Jeg nyder at have nogen at dele min sofa med, og jeg nyder at mærke hans nærvær.

"Arbejdet" er en leg
Jeg er så taknemmelig for, at Lise Lotte/STH forudså Spikes og mit partnerskab, og hvordan dette har gjort min hverdag til en leg, en leg som Spike elsker at lege. Han viser tydeligt sin begejstring ved f.eks. at hente mine hjemmesko. Spike er så begejstret, så han tager skoen fra mig igen - bare for at få lov til at give mig den igen og igen.

Jeg er så taknemmelig for den drejning mit liv har taget, siden skønne Spike flyttede ind.

Apopleksi: Er fællesbetegnelsen for blodprop i hjernen og hjerneblødning – også kaldet slagtilfælde. Årsagen til apopleksi kan være en blodprop eller et bristet blodkar i hjernen. Hjernecellernes normale aktivitet afhænger af en konstant blodgennemstrømning, der transporterer ilt og næringsstoffer til hjernecellerne.

Afasi: En tredjedel af mennesker, der rammes af en blodprop eller blødning i hjernen, oplever skader i de sproglige områder i hjernen, hvilket gør det svært at bruge sproget. Det kaldes afasi.

Læs mere på www.hjernesagen.dk

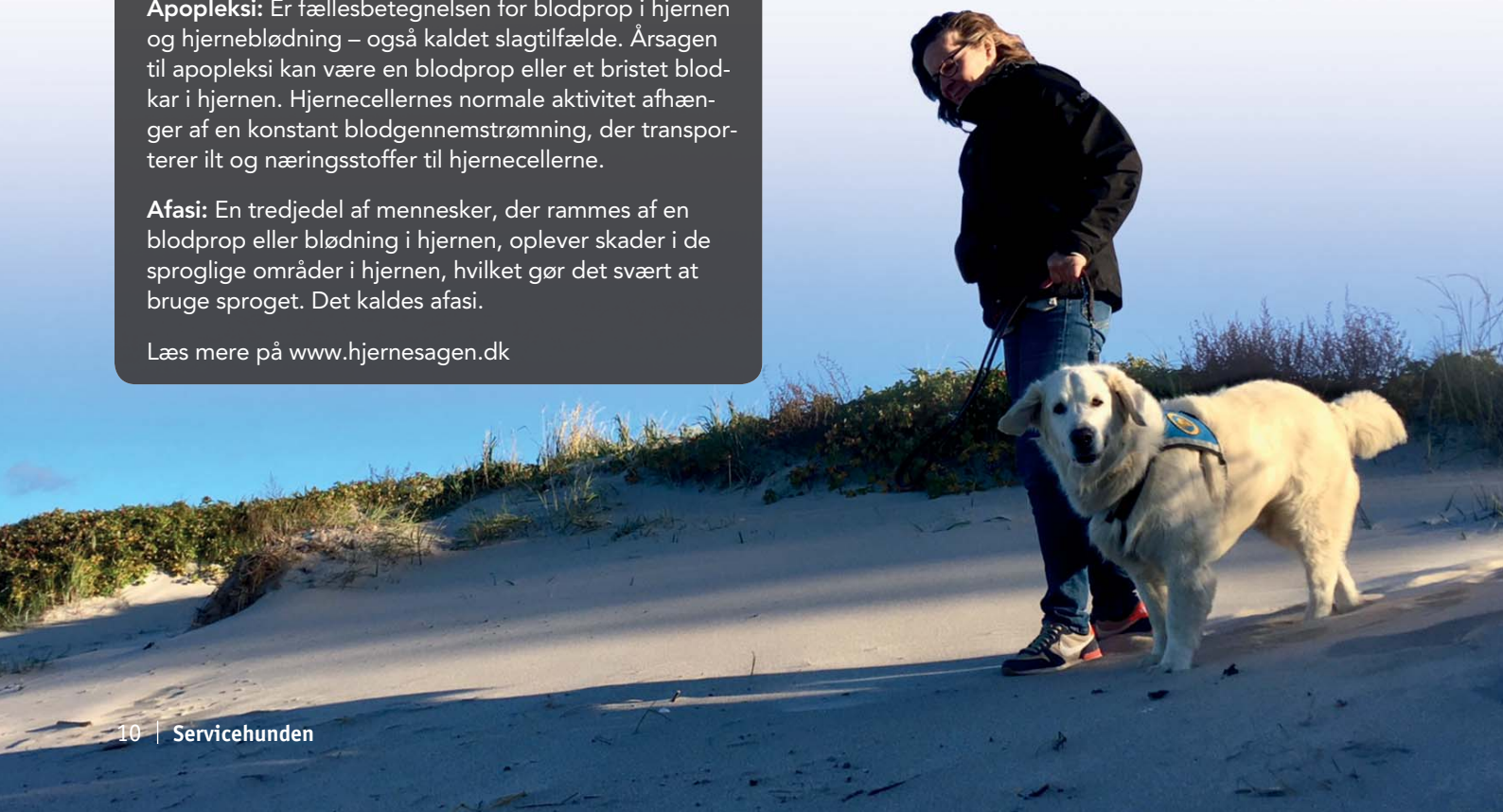

MURERMESTER
GERT PETERSEN ApS

byg garanti
www.byggaranti.dk

Engvej 5
2791 Dragør

Telefon
32 53 02 26

www.murergert.dk

DET SIDSTE FARVEL
TIL DIT KÆLEDYR

Ada's
Kæledyrskrematorium

Tlf. 4355 1155 | post@adakrem.dk
www.adakrem.dk

Vet Family
Københavns Dyrehospital

DYREHOSPITAL - bemandet døgnet rundt
DYREKLINIK - åben alle hverdage
SKADESTUE - altid åben, ring
36174605
for akut hjælp

Åben mandag og tirsdag 8-18, onsdag til fredag 8-16. Tidsbestilling på 36175711
Find os på www.koebenhavnsdyrehospital.dk

Dyrlægerne Finn Jørgensen, Alf Peder Læbro,
Lena Pelle, Lotte Haubro og Therese Wilbert.

Rødovrevej 210 • 2610 Rødovre • ☎ 36 72 02 01
Åbent hverdage fra 8-18, lørdag 9-14.

Dyrlægerne har telefontid kl. 8-9 og 13:30-14.
Konsultation efter aftale

Vet Family

Centrum Dyrehospital

Kan jeg ansøge om en STH-hund?

AF LISA KLINT, ADMINISTRATIONSCHEF STH

Kort og godt kan vi svare: Alle mennesker, der har et bevægelseshandicap og som kan forestille sig, at en specialtrænet hund vil kunne udføre hjælpefunktioner og derved hjælpe til et friere og mere uafhængigt liv, kan søge om en STH-hund.

Før du søger, er der en række ting du skal gennemtænke:

- **Motivation:** Du skal VILLE det med at have hund. Du skal være indstillet på, at det er en livsstil at have en servicehund. Hunden skal have motion – ca. 5 km dagligt, aktiveres og trænes. Der skal tages hånd om hundens sundhed og velvære. Pelspleje og daglige eftersyn af tænder, ører og negle er en del af det at holde hund. Du skal selv kunne klare den daglige motion og træning med hunden, men må gerne bruge hjælp til ting som negleklip, vask af hunden eller andre mere krævende ting.
- **Økonomi:** Det er dyrt at holde hund. Selv om STH hjælper med sponsorater i det omfang det er muligt, og selv om vi hjælper vores brugere med f.eks. dyrlægeregninger, skal du kunne afse minimum 7.000-8.000 kr. om året til foder, ekstra rengøring, forsikring, dyrlæge og uforudsete udgifter.
- **Pasning af hund under ferie og sygdom:** Tænk igennem om du har en person i dit netværk, der kan træde til, hvis du bliver syg eller, hvis du skal holde ferie uden din hund.

Du kan ikke søge om en STH hund:

- Hvis du eller dine nærmeste lider af allergi overfor hund
- Hvis du ikke har et bevægelseshandicap
- Hvis der i forvejen er en ung eller større hund i din husstand

Muligheder frem for begrænsninger

STH's instruktører har stor erfaring i, og ser det som en udfordring at hjælpe så mange forskellige mennesker som muligt. Når vi træffer afgørelse om en person er egnet til at blive samtrænet med en STH-hund, forsøger vi altid at se på muligheder frem for begrænsninger.

Pia og Morten.

Nordea.

Nina og Gissela.

Vi hjælper både gående og personer der bruger manuel og el-kørestol og andre typer af hjælpemidler. Vi hjælper personer med store udfordringer ift. bevægelighed, og vi hjælper personer, der er stort set selvhjulpne.

Fællesnævneren er, at alle de personer vi hjælper, har et brændende ønske om at få en servicehund og et fysisk bevægelseshandicap. At de kan tage ansvar for hunden, og at de kan forestille sig situationer, hvor hunden vil kunne hjælpe dem.

Rikke og Kaisa.

Keld og Rosa.

Victor II.

Foto: Lise Lotte Christensen

STH's hvalpe- og unghundeprogram

Det er kun de bedst egnede, der kommer gennem nåleøjet, når STH udvælger hunde til servicehundeuddannelsen. For at sikre, at de hunde, der kommer ind i programmet, kan stå distancen, ligger der en række kvalitetsprocedurer forud for den endelige udvælgelse. I denne artikel løfter vi sløret for vores anstrengelser for at finde de allerbedste hunde til at løfte opgaven som servicehund.

AF BETINA BACH OG ANITA CHRISTENSEN, SERVICEHUNDEINSTRUKTØRER.

STH anvender hvalpe af retrieverracer – primært labrador og golden retriever. Retrieverens sociale væsen, særlige jagtegenskaber og fine samarbejdsvilje gør den meget velegnede til opgaven som servicehund, og dens adfærd og egenskaber ligger helt i tråd med STH's ønsker for en kommende servicehund. Alle STH's hunde har stambog i Dansk Kennel Klub, og før en hvalp indkøbes til foreningen, kontrolleres forældredyrenes sundhedsoplysninger i Dansk Kennel Klub's hundedatabase – Hundeweb. Hvis et hvalpekuld virker lovende, kontakter en af STH's instruktører opdrætteren og spørger til de overvejelser, opdrætteren har gjort sig om sit opdræt - f.eks. i forhold til forældredyrenes sundhed og adfærd samt prægning af hvalpene. Hvis STH og opdrætteren i øvrigt enes om betingelserne, træffes der aftale om test af hvalpene.

Foto: Munthe Bium

Seriøse opdrættere
Selv om STH stiller en del betingelser, er opdrætterne som oftest meget interesserede i et samarbejde med foreningen. De fleste opdrættere har stor forståelse for, at hvalpen skal have det rette potentiale for at kunne komme i betragtning som servicehund. Samtidig er opdrætterne som regel selv meget opmærksomme på at matche hvalp og køber, så de passer bedst muligt sammen. Opdrætterne er derfor typisk lige så interesserede som STH i at få et godt billede af den enkelte hvalps mentale egenskaber. Mange opdrættere er også lidt stolte og ser det som et kvalitetsstempel af deres kuld eller opdræt, at STH viser interesse for hvalpene.

Sådan testes STH's hvalpe
Det er et spændende, varierende og særdeles hundevenligt job at være servicehund, men det stiller også store krav til hunden, både hvad angår fysik og psyke. Det er ikke alle hunde, der har det, der skal til for at blive servicehundeaspirant, og ved at teste hvalpene, finder vi de bedst egnede til opgaven.

STH's hvalpetest giver os et billede af hvalpens medfødte, mentale egenskaber, som f.eks. hvalpens nysgerrighed, flokfølelse og samarbejdsvilje. Disse egenskaber er vigtige for os, da en servicehund med tiden skal lære et stort antal signaler og hele livet kommer til at have et meget tæt samarbejde med mennesker. Endvidere testes hvalpens nervesystem. Vi laver en visuel overraskelse (en paraply, der bliver slået op), et truende moment (en fodbold med sorte felter, som ligner stirrende øjne) og et lydmoment (et nøglebundt, der kastes ned i en metalskål). Hvalpenes reaktion på momenterne fortæller os noget om dens mod, nysgerrighed og evne til at komme sig oven på en forskrækkelse.

Hvalpetesten udføres af STH's instruktører, når hvalpene er ca. 7 uger gamle. Der skal minimum være 3-4 hvalpe fra kuldet, vi kan vælge imellem. Kun hvis en af hvalpene har de egenskaber, der skal til for at blive en god servicehund, køber vi hvalpen, og der skrives købekontrakt med opdrætteren. STH's hvalpeværter og instruktører bruger meget

Foto: Marlene Birkebæk.

energi på at miljøtræne hundene, men det er hvalpens mod og nysgerrighed, der gør det muligt for den at overvinde eventuelle betænkeligheder, når den skal gå på trapper, gå ind i en elevator, springe op på noget eller færdes på bevægeligt underlag for første gang. Derfor er netop de egenskaber noget, der ligger meget højt på STH's ønskeseddel, når hvalpene udvælges.

Så snart hvalpen er købt, starter et målrettet arbejde frem mod en karriere som servicehund. Her spiller STH's dygtige, frivillige hvalpeværter en central rolle. Det er dem, der passer og plejer, opdrager og miljøtræner hvalpen i det første år.

Unghunde
STH køber også ind imellem unghunde, som pga. allergi i familien, skilsmisse eller anden årsag skal skifte hjem. Først tjekker servicehundeinstruktøren den pågældende hund på hundedatabasen, og sikrer sig, at sundheden er i orden. Herefter tager instruktøren kontakt til hundeejeren og spørger grundigt ind til hundens adfærd, sundhed og træning. Hvis hunden virker lovende, besøger STH's instruktør ejer og hund og laver en "grovtest" af hunden. Instruktøren tager hunden med til en nærliggende by, for at se den an. Instruktøren noterer sig i den forbindelse, hvordan hunden reagerer over for andre hunde, mennesker, trafik og anden støj. Samtidig ser instruktøren på, hvor samarbejdsvillig hunden er, om den har apporteringslyst, og hvordan den reagerer på en pludselig forskrækkelse.

Instruktøren undersøger også, om hunden viser umiddelbare tegn til allergi, problemer med bevægeapparatet el.lign. Hvis hunden går igennem grovtesten, træffer instruktøren aftale med ejeren, om at STH får hunden på prøve i ca. 3 uger. I prøveperioden bor hunden hos en af foreningens instruktører, som undersøger, hvordan hunden indgår i hjemmet og i hundeflokken.

Prøveperioden har til formål at afdække, om der er nogle sundheds- eller adfærdsmæssige problemer, der kan diskvalificere hunden.

I prøveperioden gennemgår hunden et grundigt sundhedseftersyn hos en af STH's samarbejdende dyrlæger, og den testes ud fra Dansk Kennel Klubs mentalbeskrivelse (en test, der fortæller noget om hundens medfødte mentale egenskaber). Hvis STH's instruktører stadig kan vende tommelfingeren opad, hjemkøbes hunden.

Instruktørerne vurderer herefter, om hunden har brug for at komme ud til en hvalpevært til socialisering og grundtræning i en periode, eller om den er klar til at gå direkte i specialtræning hos en af STH's instruktører.

Sirius er allerede glad for apportering.
Foto: Marlene Birkebæk

Miles øver 'vente'.
Foto: Lisbeth Brødsgaard, hvalpevært

Kommende servicehunde fra kennel Falkirk.
Foto: Marlene Birkebæk

Vil du hjælpe os med at hjælpe andre?

Kender du en fond, et legat eller en virksomhed, som STH kan ansøge om midler til at træne flere servicehunde, så skriv til administrationschef Lisa Klint på lk@sth-servicehunde.dk

De 5 nye teams i 2017:
Lars & Victor II,
Susanne & Buster II,
Golf & Nordea,
Bodil & Spike,
Maja & Bellona

Du kan også støtte med MobilePay 15758. Alle beløb modtages med tak!

Ziegler Service
Storkøkken Service Aut. kølefirma
• Reparation • Salg • Service • Indretning
Salg af professionelt rengørings- & storkøkkenudstyr
Døgnåbent - Døgntlf. 40 58 27 72
Hørby Allé 11 - 2770 Kastrup
32 50 27 72

Aktiv containerservice aps
40 33 08 88

Containerservice ApS
Mariagervej 492b, Hvidsten
8981 Spentrup
Tlf. 40 33 08 88
Mobil: 31 77 57 06
www.aktivcontainerservice.dk

DOGFIT
Hos Dogfit forebygger og behandler din hund,så den har de bedste forudsætninger for at være fit og have et godt hundeliv uden smerter og skavanker

DOGFIT
Bygaden 5 • Kastbjerg • 8970 Havndal
Tlf. +45 2826 5017 • www.dogfit.nu
Find os på facebook
Hundefysioterap • Genoptræning af din hund
Elektroterapi til hunde • Salg af hundefoder
Fodertilskud til hund og kat

BÆKGAARDEN
Låsbyvej 149 B
8660 skanderborg
Tlf. 21 42 16 55
www.baekgaarden.dk

Dosseringens hundebad
v/ Ane Buch
Rødovrevej 31 • 2610 Rødovre
Tlf.: 35 39 78 49

BE CONSULT
IKKE ALLE ER LIGE GODE TIL TAL.
BE CONSULT KAN HJÆLPE DIG MED DET HELE.
Æblehaven 9 · 2680 Solrød Strand
Tlf. 40 18 81 87
info@birgereskildsen.dk
www.birgereskildsen.dk

Kun de bedste kommer gennem nåleøjet

AF LISE LOTTE CHRISTENSEN, BETINA BACH, ANITA CHRISTENSEN, INSTRUKTØRER. FOTO. STH

Før en unghund kommer i specialtræning hos en af STH's servicehundeinstruktører, gennemgår den et omfattende screeningsprogram. Således sikrer STH sig, at hunden både mentalt og sundhedsmæssigt opfylder kriterierne for at blive social- eller servicehund – til glæde for både hund, bruger og foreningen.

Vi stiller høje sundhedskrav

Når hvalpen er fyldt et år skal den, for at komme videre i programmet, igennem et omfattende sundhedscheck. STH samarbejder med Danmarks førende dyrlæger, som gennemgår hunden ved en grundig, klinisk undersøgelse. De tjekker hundens bevægeapparat, og hvert enkelt led undersøges grundigt i alle positioner for at se, om det udløser en smertereaktion. Derefter bliver der taget røntgenbilleder af hofter og albuer, som vurderes af Københavns Universitets dyrlæger. Kravet til STH-hundene er status-0 på albuer og a eller b hofter. I nogle tilfælde kan en hund, som har status c-hofter, men som aldrig har haft symptomer med halthed eller lignende, henvises til en CT scanning, hvor man kan se flere detaljer i leddet. Hundene gennemgås for allergimistanke (f.eks. rødme/irritation i huden, kløe, øreproblemer m.m.), og endelig bliver de øjenlyst, så vi er sikre på, at hunden ikke har øjenlidelser.

Det er vores pligt at sørge for, at alle vores hunde har de bedste betingelser for et langt og sundt liv som social- eller servicehund. Hundenes sundhed er gennemtestet, og alle STH's hunde har en god sygeforsikring. Vi gør desuden et stort arbejde, for at de kommende social- og servicehundebrugere er opmærksomme på at holde hundene sunde og slanke. Vi underviser i hundens sundhed til teamtræning, og vi følger årligt op på hver enkelt hund, når vi mødes til fællestræninger.

Mentaltest af kommende servicehunde

STH's servicehunde følger deres brugere mange steder, hvor familiehunde ikke har adgang – f.eks.

Hvalpeværter Hanne, Elsebeth og Nete med dejlige STH hunde.

Jette med Spike til mentaltest

indkøbscentre, forlystelsessteder, restauranter, lufthavne mm. Hunden skal ikke bare kunne færdes der, den skal kunne løse opgaver og hjælpefunktioner i et stressende miljø. Det stiller særligt høje krav til hundens mentalitet.

Grundlæggende leder vi efter hunde, som er venlige og sociale – både over for børn og voksne og over for andre hunde. Hunden skal være glad for at lege og for at samarbejde. Den skal være glad for at hente og bære ting. Den skal være nysgerrig, og den skal ikke let lade sig stresse. Samtidig må hunden ikke reagere voldsomt på pludselige overraskelser eller være ængstelig over for høje lyde som f.eks. skud. Den skal også være svær at gøre forskrækket og/eller gal - og hvis den bliver forskrækket og/eller gal, så skal den meget hurtigt falde til ro og blive glad og velafbalanceret igen.

Når STH servicehundeaspiranter er ca. 1 år gamle, udsætter vi dem for en mentaltest, hvor vi har sat forskellige situationer/momenter op, som kan udløse en adfærd eller reaktion fra hunden. Et overraskelsesmoment i mentaltesten kan f.eks. være en mand, i form af en kedeldragt spændt op på et stativ, der pludselig springer op foran hunden, eller en høj/fremmed lyd i nærheden af hunden. Målet med mentaltesten er ikke at gøre hunden bange eller vred, men vi ser på, hvordan hunden reagerer i en bestemt situation, hvordan den løser opgaven, og om den evner at lægge oplevelsen fra sig.

Når vi bruger så mange kræfter på at afdække hundens reaktioner, er det fordi det kræver et særligt mentalt overskud at blive servicehund. STH ønsker at udvælge og specialtræne hunde, som trives med at løse opgaver – også når der sker stressende ting omkring dem. Vores hunde skal være trygge og glade, og det skal være sjovt at være servicehund - og det kræver den rette mentale profil.

Skipper hjælper Lene med at bære ting. Foto: Bente Jæger

Sådan bliver et servicehundeteam til

Forestil dig at have en hund som begejstret samler dine nøgler op, når du taber dem, og de falder uden for din rækkevidde. En hund som bærer ting for dig og trækker jakke og sko af, hvis du ikke har kræfter til det. Som hjælper dig med at åbne en dør, hvis du har brug for det. Og som logrer begejstret med halen, når du beder den om at hjælpe, uanset hvad tid på døgnet det er. STH - Servicehunde til Handicappede specialtræner servicehunde, som gør det og meget mere.

AF LISE LOTTE CHRISTENSEN, CHEFINSTRUKTØR. FOTOS: STEEN LARSEN, BENTE JÆGER OG STH

Men hvordan gør STH det? Hvem kan ansøge, og hvordan foregår et ansøger-interview? Hvordan udvælger vi hundene og specialtræner dem? Og hvordan matcher vi hunde og brugere?

Ansøgeren

Hvem kan egentlig ansøge om en servicehund? Enhver person med en fysisk funktionsnedsættelse, der mener at en servicehund kan hjælpe vedkommende til en friere og mere uafhængig hverdag, kan som udgangspunkt ansøge om at komme i betragtning til en servicehund. Eksempler på fysisk funktionsnedsættelse kan være rygmarvsskader, amputationer, muskellammelser, Sclerose, leddegigt, rygmarvsbrok og muskelsvind, spastisk lammelse og meget andet.

Motivation skal der til

Man skal også brænde for idéen om at have hund. Servicehunde er ikke hjælpe-robotter, som kan sættes lidt på "stand-by", hvis man i en periode har travlt, eller hvis man ikke har lyst til at have hund i

regnvejr. Det er et levende væsen, der skal trænes, passes og motioneres året rundt i 10-12 år. Det er en livsstil at have hund – også servicehund.

Rent praktisk har STH udviklet et omfattende ansøgningsskema, som tilsendes interesserede ansøgere. Skemaet har til hensigt at belyse alt relevant omkring ansøgerens liv, livsstil og familieforhold, handicap/skade/sygdom, brug af hjælpemidler, udfordringer i dagligdagen, ønsker om hjælp fra en servicehund og meget andet.

Efter en nøje gennemgang af det udfyldte ansøgningsskema, vurderer STH, om det er sandsynligt, at foreningen på et tidspunkt kan hjælpe ansøgeren. Hvis det skønnes, bliver ansøgeren inviteret til en personlig samtale med STH's instruktører. Her uddybes ansøgningen, og ansøger og instruktører afstemmer forventninger til et evt. samarbejde. Hvis STH kan tilbyde at samtræne en hund med ansøgeren, optages ansøgeren på en venteliste.

Avanceret træning
I en alder af ca. 1 ½ år er hunden klar til at påbegynde det sidste led i uddannelsen til servicehund – den avancerede træning eller specialtræningen. Denne træning foregår hos STH's instruktører rundt om i landet og tager 5-10 mdr. Her lærer hundene ca. 50 forskellige signaler, der endvidere kan kombineres på mange måder.

Der bliver i træningen lagt vægt på, at hundene bliver trænet i afvekslende miljøer som f.eks. i hjemmet, men også i indkøbscentre og butikker, på banegårde og andre trafikerede og offentlige steder. Den alsidige træning resulterer i, at hundene bliver fortrolige med at løse opgaver og arbejde i mange forskellige situationer og miljøer.

En servicehund er ikke en hyldevare
"Hvornår får jeg så en servicehund?" - lyder det naturligt nok fra godkendte ansøgere. Svaret er, at det afhænger af, hvordan personen passer til de servicehunde, der på det tidspunkt er færdigtrænede. Servicehunde er nemlig ikke hyldevarer. Hundene lærer de samme færdigheder og hjælpefunktioner, men de er meget forskellige af sind. De kan være meget eller mindre aktive, udadvendte, nysgerrige, kontaktsøgende, initiativrige osv. Og et godt match mellem servicehund og bruger forudsætter en god "kemi" mellem de to.

Teamtræning
Når et hold servicehunde har gennemgået den avancerede træning, skal de "matches" med godkendte kandidater fra STH's venteliste. Hundenes individuelle personligheder og væremåder sammenholdes løbende med de personer, der er på ventelisten. Når det vurderes, at et antal hunde og ansøgere passer sammen, inviterer STH til en såkaldt "teamtræning", hvor hunde og kommende brugere bliver samtrænet.

Teori og praktisk træning
Teamtræning er en spændende og forholdsvis krævende 3 ugers periode, hvor brugerne og servicehundene lærer hinanden at kende og at kunne samarbejde og anvende de ca. 50 signaler. I løbet af de 3 uger undervises og trænes i ca. 120 timer. Teamtræningen består således dels af teori omkring bl.a. hundens adfærd, sanser og signalmidler, hundens behov, indlæringspsykologi m.m. og dels praktisk træning, røgt og pleje, motion og leg med hundene.

Hemmeligheden er "matchningen"
Som servicehundeinstruktør er det vigtigt, at man har et stort kendskab til diverse fysiske handicap og sygdomme. At man har viden om, hvordan handicap og sygdomme kommer til udtryk, og hvilke udfordringer de giver. Og at man evner at se, hvilke muligheder og styrker personen har, samt hvilke egenskaber man kan trække på, hvilke hjælpemidler man kan anvende osv. Instruktøren skal naturligvis også have stor viden om hundenes individuelle adfærd og behov. Alt dette er vigtigt for at kunne "matche" de hunde og brugere, der passer bedst sammen.

Lise Lotte, STH træner 'åbne skuffer'

Der er ofte brug for en hjælper til at tage sko og strømper af.

Teamtræning indeholder både teori og praksis

Morten hjælper Pia i køkkenet

Skipper åbner også døre for Lene

Kontakt og opmærksomhed trænes af Elsebeth

Offentlig adgang
Efter endt teamtræning kan servicehundeteamet indstilles til at aflægge en offentlighedstest. Når denne er bestået med tilfredsstillende resultat, giver det brugeren adgang til at medbringe sin servicehund på offentlige steder, hvor hunde under normale omstændigheder ikke må medtages – eksempelvis fødevarebutikker, restauranter, indkøbscentre, busser, tog, fly m.m. Servicehunde bærer en særlig STH ID vest som signalerer, at "servicehunden er på arbejde".

Opfølgning
Foreningen STH – Servicehunde til Handicappede udmærker sig ved at holde kontakten til alle servicehunde og brugere gennem hele hundens liv. Dette for at sikre, at hund og bruger trives sammen. At hunden er sund og rask, og at eventuelle problemer løses. Opfølgningen sker dels ved skriftlige rapporter og dels med træningssamlinger (fællestræninger). Flere gange årligt tilbydes opfølgende træning, hvor servicehundebrugerne samles, træner og udveksler erfaringer. Denne opfølgning finder sted i hele hundens levetid – til stor tryghed for både hunde, brugere og foreningen. En servicehund skal være glad og veltilpasset for at kunne være til glæde og gavn!

STH's formål
STH har til formål at uddanne og udplacere specialtrænede social- og servicehunde til at hjælpe børn og voksne med bevægelseshandicap til en friere og mere uafhængig hverdag.

Socialhunde
Enhver person med et bevægelseshandicap eller familie med et barn med et bevægelseshandicap, der mener, at en socialhund kan bringe dem glæde i hverdagen, kan ansøge om en socialhund.

Servicehunde
Voksne over 18 år, kan komme i betragtning til en servicehund. Børn og unge under 18 år kan komme i betragtning til en socialhund. En socialhund kan også have servicehundefærdigheder, men forskellen ligger primært i, at kun personer over 18 år kan gå til offentlighedstest med servicehunden og opnå offentlig adgang.

VERDENS BEDSTE HUNDEDØR
Se den på www.plexidors.dk

PLEXIDOR® PET DOORS

The Plexidor® Advantage
- Safe and Easy to Use
- Quiet & Self Closing
- Improved Pet Health
- Energy Efficient
- Money Saving
- Heavy Duty

Bitpaq ApS | Egvadvej 11 | 6880 Tarm | Tlf. 46 90 79 70
mail@bitpaq.dk | www.bitpaq.dk

Tølløse Dyreklinik

Kirurgisk og medicinsk behandling af:
• Store husdyr (landpraksis) • Hunde og katte
• Gnavere • Krybdyr • Fugle
Laboratorieundersøgelse • Salg af foder • Scanning
Tlf. 59 18 51 18
Telefontid og tidsbestilling mellem kl. 7-9
Døgn- og weekendvagt

EMIL NIELSENS SMEDEVÆRKSTED A/S · GENTOFTE
Mesterlodden 33
2820 Gentofte
Tlf. 39 65 02 07

Lorrys Transport Service
v. Emil Lorry Nielsen

Strandvejen 138
Næsby Strand
4200 Slagelse
Tlf. 20 72 43 06

www.lorrystransport.dk

RUDE DYREKLINIK ApS

Holsteinborgvej 5, 4243 Rude
Kirurgisk og medicinsk behandling af store og små husdyr
Tlf. tid bedst 8.00-9.00 • Konsultation efter aftale
55 45 91 05

Ole's Trucking

Vognmand

Ferrari **www.olestrucking.dk** Ferrari

Ole Christensen
Tjørnevænget 1 Dalby
4690 Haslev

ole@olestrucking.dk

22728149 - 20128814

BEATRÆ A/S
Dit professionelle Snedker & Tømrerfirma
Medlem af BYG
Alt indenfor inventar,
snedker og tømrerarbejde udføres.
Ringbakken 5 • Ganløse
3660 Stenløse
Tlf. 48 18 11 11

Trollesminde Dyreklinik
Dyrlægerne
Lisbeth & Søren Nordberg
Frejasvej 5 • 3400 Hillerød
Telefon +45 48 25 51 04

ALEX ANDERSEN ØLUND A/S
Vi kører for det grønne erhverv!
Kørsel med affaldscontaineregrus og sten

Vognmand **ALEX ANDERSEN** Ølund A/S
Holkebjergvej 54 • 5250 Odense SV
Tlf. 66 18 81 97
www.alex-andersen.dk
Telefax +45 66 18 72 17
E-mail: vognmand@alex-andersen.dk

Skorstensfejermester
Lars Jørgensen
Medlem af Skorstensfejerlauget
56 49 40 68
Mobil 21 73 12 84

Træffes bedst kl.7-12 & 14-16
Industrivej 16, 3730 Nexø
nekso@skorstensfejeren.dk
www.neksoskorstensfejeren.dk

HH Garn
Vestergade 1 - 9400 Nørresundby
Telefon 98 17 73 24
E-mail: jette@bbnpost.dk

FREDERIKSBORG apotek
apotek
Frederiksborg Apotek
Slotsgade 26, 3400 Hillerød
48 26 56 00
Åbningstid
alle dage i året
kl 8-21
Handicapvenlige adgansforhold
www.frederiksborg-apotek.dk

SCANCON®
Tranevangen 1 . 3450 Allerød
Tlf. 48 17 27 02
www.scancon.dk

Sct. Jørgensbjerg Dyreklinik
v/dyrlæge Anne Torkelund
Kirurgisk og medicinsk behandling af mindre husdyr
Røntgen- & laboratoriediagnostik • Goldtreat-behandlinger
Telefon 59 56 57 57 - bedst mellem kl. 8-9
Konsultation alle hverdage efter aftale
Sct. Jørgensbjerg 27 • 4400 Kalundborg
www.sj-dyreklinik.dk
Find os på facebook

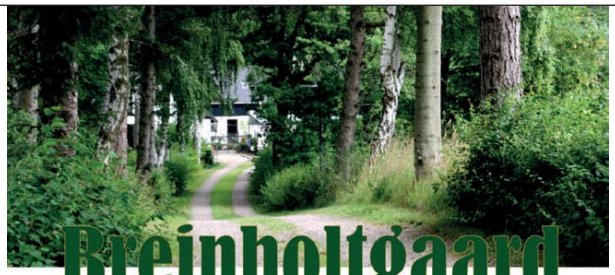

Breinholtgaard
Retrieverpension - Butik Hundegården
Bakkedraget 3, Godthåb • 4450 JyderupA
Mobil: +45 4240 5550 • breinholtgaard@mail.dk
www.breinholtgaard.dk

Haslev Dyreklinik
...dit kæledyrs næstbedste ven
Bækvej 7 • 4690 Haslev
Tlf.: 56 31 10 62 • www.haslevdyreklinik.dk

Jeannes Hundesalon
Østergade 1 b
4480 Sorø
Tlf.: 57831781
Klipper alt hvad der har 4 ben

Maja, Golf og Lars til offentlighedstest med deres nye servicehund.

Teamtræning og opfølgning

AF ANITA CHRISTENSEN OG BETINA BACH, SERVICEHUNDEINSTRUKTØRER. FOTO: LISE LOTTE CHRISTENSEN OG STH

Indkøbscentret City 2 i Taastrup er proppet med mennesker denne lørdag formiddag. Der er opvisning på store scene og musik drøner ud af højtalerne. I den ene ende af centeret har en stor flok unge samlet sig til en udstilling om graffitikunst, og overalt er der et mylder af mennesker på shopping. Det ligner i og for sig en ganske almindelig lørdag, men for STH er det en ganske særlig dag. I dag skal årets nye servicehundeteams til offentlighedstest.

I dag vil det vise sig, om de seneste ugers intensive træning bærer frugt. De teams, der består offentlighedstesten, får ID kort og lov til at bære den blå servicehundevest og dermed "offentlig adgang". Det betyder at servicehunden må medbringes steder, hvor hunde normalt ikke har adgang: f.eks. i forretninger og på restauranter.

Forventningsafstemning

Forud for offentlighedstesten ligger en intens 2-3 ugers periode med ca. 120 timers teoretisk og praktisk træning: den såkaldte teamtræning. Det er den årlige begivenhed, hvor STH's nye teams bliver til, hvor godkendte kandidater bliver matchet med færdigtrænede hunde. Her går alles indsats - bestyrelsens, instruktørernes, kontorets, hvalpeværternes, sponsorernes og hjælpernes - op i en højere enhed. De kandidater, som er blevet udvalgt til at få servicehund i år, er inviteret til teamtræning på Sjælland, og har selv arrangeret overnatning i de 2-3 uger, træningen varer.

Teamtræningen starter med en forventningsafstemning. Deltagerne informeres om, at teamtræning

Camilla, Anita, Mette, Keld og Lise Lotte

Susanne med service-hunden Buster II

Nye 2017 teams træner venteøvelse

Lars og servicehunden Victor II

er en lang og krævende periode, hvor de vil blive udfordret både intellektuelt, følelsesmæssigt og fysisk. I løbet af teamtræningen skal de lære ca. 50 signaler og tilegne sig en masse teoretisk viden og praktiske færdigheder. Det forventes, at deltagerne har en positiv tilgang, er parate til at tage chancer og yder en ekstra indsats, når det kræves. Til gengæld er det instruktørernes opgave at formidle viden om hundenes adfærd, behov, signaler og træningsfærdigheder, at støtte og hjælpe deltagerne så godt som overhovedet muligt undervejs, og sørge for, at deltagerne bliver samtrænet med den for dem bedst egnede servicehund.

Puslespillet bliver lagt

Fra dag ét skal der læres og øves signaler. Deltagerne lærer at motivere hundene, give signaler, ros og belønning på det rigtige tidspunkt. De første dage trænes i mange, kortere træningspas, hvor hundene roterer mellem kandidaterne, så STH's instruktører får indblik i, hvordan deltagerne arbejder sammen med de forskellige hunde. Træningen veksler mellem teori og praktik. Først ca. 1 uge inde i teamtræningen løftes sløret for, hvilken hund, der skal samtrænes med hvilken kandidat, og samtidigt får brugerne gradvist mere ansvar for hundene.

Ansvar og udfordringer

I begyndelsen af forløbet trænes indenfor i rolige omgivelser, men gradvist byder træningen på flere og flere udfordringer ude og inde. En stadig større

Keld og servicehunden Rosa øver hilse-situation.

Maja tjekker tænder hos Bellona

Maja øver 'lukke dør' med Bellona

del af træningen foregår på offentlige steder f.eks. i centre eller i by. I den sidste del af træningen får brugerne lov til at få hunden med hjem fra træning, noget som de ser meget frem til. Instruktørerne følger med alle teams rundt, udplacerer hundene og taler med brugerne om de gode daglige rutiner. De efterfølgende dage starter træningsdagen med en evaluering, hvor instruktørerne sikrer sig, at alt går som det skal, og at hundene er rolige og ustressede trods de nye omgivelser.

Offentlighedstesten

Når brugerne har opnået et rigtigt godt samarbejde med deres servicehunde, kan de blive indstillet til en offentlighedstest. Offentlighedstesten er først og fremmest en sikkerhedstest. Brugerne skal vise, at de kan færdes sikkert og forsvarligt med deres hunde i offentligheden uden at virke generende på andre mennesker. De skal igennem forskellige praktiske øvelser og vise, at de kan omsætte den erhvervede viden til praktisk arbejde.

Livslang opfølgning

Når træningen er ovre, skal de nye teams i gang med deres hverdag. Forude venter mange måneders arbejde for at få skabt gode daglige rutiner og et trygt makkerskab. Den første tid er der hyppig tilbagemelding til instruktørerne, og instruktørerne kommer på besøg hos brugerne og laver individuel træning. Således får de nye brugere den bedst tænkelige start på et nyt liv med deres servicehund.

STH har et livslangt ansvar over for samtlige hunde, som foreningen har udplaceret. Instruktørerne arrangerer årlige fællestræninger for både nye og gamle brugere, hvor der føres tilsyn med hundenes sundhed og fysik, træningsiver og tryghed samt teamets samarbejde generelt. Brugerne forpligter sig til at deltage i fællestræninger mindst 1 gang årligt, og er der individuelle behov for sparring og hjælp hos instruktørerne, er der også mulighed for det.

Brugerne udfylder hvert år (i starten hyppigere) et opfølgningsark, hvor de beretter om samarbejdet med hunden på mange forskellige punkter, og STH sikrer sig også, at alle hunde får deres årlige sundhedstjek hos den lokale dyrlæge. Den livslange opfølgning sikrer både tryghed for brugerne og høj livskvalitet for de udplacerede hunde. Desuden er denne opfølgning en del af de standarder som STH overholder for at være medlem og godkendt af ADI – Assistance Dogs International og ADEu – Assistance Dogs Europe.

ADEu
ASSISTANCE DOGS EUROPE

Læs mere på:
www.assistancedogsinternational.org og
www.assistancedogsinternational.org/regional-chapters/europe-adeu

Hvalpeværter
– fundamentet i STH's arbejde

Bag alle STH's social- og servicehunde står en hvalpevært. En nøje udvalgt familie eller en person, som frivilligt passer og plejer, træner og socialiserer en hvalp for STH, fra den er 8-10 uger til den er godt et år.

AF BETINA BACH, INSTRUKTØR. FOTO: MUNTHE BIUM OG STH

Hvem er de?
STH's hvalpeværter er dygtige og engagerede mennesker med et godt kendskab til hunde. Det er personer eller familier, som forstår vigtigheden af at socialisere og træne hvalpen efter positive indlæringsmetoder, og som har overskud i deres hverdag til at varetage alle de opgaver, der følger med, når man er vigtigste brik i en STH-hvalps opvækst.

Hvalpeværtens opgaver
Miljøtræning:
Hvalpeværtens vigtigste opgave er miljøtræning. Hvalpen skal præsenteres for forskellige slags mennesker, hunde og andre dyr, transportmidler, husholdningsapparater, lyde af forskellig slags mv.

Opdragelse:
STH's hunde skal være "velopdragne". De må ikke tigge, springe op ad gæster, ligge i møbler og senge eller være udfarende overfor mennesker eller hunde. STH's hvalpeværter bruger motivationsbaserede træningsmetoder dvs. i videst muligt omfang ignorerer uønsket adfærd og belønner ønsket adfærd.

Hvalpetræning:
For at hvalpen kommer godt fra start træningsmæssigt, deltager hvalp og hvalpevært på hvalpemotivationskursus på ugentlig basis. Det foregår på lokale hundetræningspladser. Her lærer hvalpen at omgås andre hunde, og hvalpeværten får inspiration til øvelser, som kan trænes hjemme. Desuden arrangerer STH samlinger for deres hvalpe og værter ca. hver 3. måned.

Håndtering:
STH's hunde skal være trygge ved og fortrolige med at blive berørt overalt på kroppen, blive børstet, få renset ører, få børstet tænder og få klippet negle. Hvalpeværterne øver dette helt fra start i små etaper, når hvalpen er træt og rolig.

Opgaven som hvalpevært er ulønnet, men STH betaler for udgifter til foder, dyrlæge, træning samt kørsel til arrangementer, som vi har aftalt med værterne, at de deltager i.

Tid er en vigtig faktor
At være hvalpevært tager tid. Selv om interessen er stor, og hjertet er på rette sted, nytter det ikke noget, hvis der mangler plads i kalenderen. Det er STH's instruktører, der vurderer, om en ansøger har tid og ressourcer nok til at blive hvalpevært. Som hovedregel kommer en ansøger sjældent i betragtning, hvis f.eks. begge forældre i en ansøgerfamilie har fuldtids udearbejde, hvis familien har børn under skolealderen, har flere hunde selv, eller hund under 1 ½-2 år.

Hvordan bliver man hvalpevært?
Er man interesseret i at blive hvalpevært, sender man en mail med en kort beskrivelse af sig selv til STH's kontor på e-mail: info@sth-servicehunde.dk med overskriften "hvalpevært".

Man vil herefter få tilsendt et ansøgningsskema med spørgsmål om hundeerfaring, bolig og familie, job, allergi mv. Når ansøgningsskemaet returneres, vurderer STH's instruktører, om ansøger kan komme i betragtning.

Før en hvalpevært godkendes, mødes instruktører fra foreningen med familien i familiens hjem til en forventningsafstemning. Hvis det er instruktørernes indtryk, at der er tid og ressourcer nok i familien til at blive værter for en hvalp eller unghund, og familien fortsat har interesse i at blive hvalpevært, godkendes familien.

Der kan gå op til ½ år fra en hvalpevært er godkendt og til der er fundet en egnet hundehvalp.

Ét år – og hvad så?
Når hunden bliver omkring 1 år, skal den overgå til specialtræning hos STH's instruktører.

Det kan være svært at sige farvel til den hund, man har passet og trænet i det meste af et år.

Men jobbet som servicehund er et ønskejob, som de fleste hunde kun kan drømme om, fyldt med sjove opgaver, påskønnelse og omsorg.

Som hvalpevært er man med til at forme en hund, som bliver andet og mere end en familiehund. Servicehunden bliver et andet menneskes ét og alt – en ven, hjælper og støtte.

Hvalpevært Lisbeth med Nordea

Hvalpeværtstræning på Sjælland

Heidi og Elsebeth med hvalpe

Hvalpeværter Britt og Fischer

Hvalpevært Lisbeth

Graduation

AF LISA KLINT, ADMINISTRATIONSCHEF STH **FOTOS** DIANA WENNERSTRØM

STHs store, årlige begivenhed er Graduation, hvor årets brugere formelt modtager deres service- eller socialhund fra foreningen.

Brugere og deres familier, hvalpeværter, frivillige støtter, sponsorer og fondsrepræsentanter mødes i november til en festlig dag i Idrættens Hus i Brøndby med både taler, lotteri og gensynsglæde.

Her får de frivillige hvalpeværter mulighed for at gense, den hvalp som de passet, opdraget og givet masser af oplevelser i et helt år. Det er et projekt at have en servicehundehvalp, og vi kan slet ikke takke vores hvalpeværter nok. Uden deres hjælp kunne det slet ikke lade sig gøre at drive en forening som vores.

Over årene har STH samtrænet knap 90 social- og servicehundeteams, hvor hvalpeværter forud har ydet en kæmpe indsats. Graduation er dagen, hvor hvalpeværterne får mulighed for at overrække 'deres' hund til den nye bruger.

Samtidig får STH lejlighed til at takke fonde og sponsorer for den støtte, der gør muligt for STH at købe nye hunde og fortsat træne og støtte eksisterende teams.

Nye brugere Golf, Lars, Susanne, Maja og Bodil får rosende ord af instruktør Lise Lotte Christensen

Fonde, sponsorer, samarbejdspartnere, brugere og frivillige møder talstærkt op til årets festligste dag.

Formand for STH Mette Størk Henriksen byder velkommen til Graduation.

Lars fik overrakt Victor II af Marianne Tholstrup og Betina Ipsen fra Lauritzen Fonden.

Instruktør Betina Bach, hvalpevært Heidi-Gry med familie ønsker Maja tillykke med Bellona

Hvalpevært Lisbeth og Golf med Nordea.

Da den forsigtige pige fik stor stemme og selvtillid

En beretning om Lærke på 10 år, socialhunden Nella og deres udviklingsrejse sammen.

AF LISE LOTTE CHRISTENSEN, CHEFINSTRUKTØR

FOTOS: LISBETH LARSEN, ANETTE SIEG OG STH

Den forsigtige pige

Det er sommeren 2016 og fem kommende social- og servicehundebrugere er mødt til træning for første gang. Vi indleder med en velkomst og en lille præsentationsrunde. Lærke på 9 år er der sammen med mor Anette. De er nemlig blevet godkendt til at blive samtrænet med en socialhund. Nu er dagen kommet, hvor vi skal lære Lærke bedre at kende, se hende arbejde med hund og prøve efter, om en af de hunde vi har tænkt på til hende, er et "match" til netop Lærke.

Lærke ser nysgerrigt til ved mors side, mens de andre fortæller, hvem de er, og hvor de kommer fra. Da det er Lærkes tur, bliver hun stille og vil ikke sige noget – ikke engang sit navn. Hun putter sig ind mod mor Anette, som efter forgæves opmuntring af Lærke, tager over. Det er selvfølgelig naturligt for børn at være lidt generte i nyt selskab, men som instruktører noterer vi os, at det skal der arbejdes med, for hvis Lærke skal have succes med at træne med en socialhund, så skal hun lære at bruge både stemme og krop på en overbevisende måde, så hunden kan se, at hun er interessant og sjov at samarbejde med.

Hundesavl og høje lyde

Lærke skal træne med den søde og ivrige sorte labrador Nella. Lærke er tøvende, men også meget interesseret, og hun gør sit bedste for at følge instruktionerne fra instruktørerne. Nella hopper begejstret rundt og tilbyder en masse adfærd som respons på både ros og duften af godbidder i Lærkes hånd.

Lærke er kvik til at lære, og hun får hurtigt succes med træningen, men det viser sig også, at hundens pludselige bevægelser, de høje lyde, hundehaledask og hundesavl faktisk stresser Lærke en del. Det skal vi også være opmærksomme på, noterer vi os.

Børn afkoder deres forældre, når der sker nye ting omkring dem, og Lærke er ingen undtagelse. Under træningen følger Lærke opmærksomt vores instruktioner, men samtidig aflæser hun diskret sin mors kropssprog og mimik. Hvis hun sporer tøven eller et bekymret ansigtsudtryk, så smitter det straks af på Lærkes indsats. Vi noterer os, at det skal der også sættes fokus på.

Hjemme-træningslejr
Instruktørteamet er ikke i tvivl om, at Lærke og Nella (med mor på sidelinjen) har et kæmpe potentiale som team og i løbet af træningsweekenden lægger vi sammen med mor Anette en plan for, hvordan de kan træne videre hjemme – først uden hund og senere med, hvis alt går efter planen.
Anette skal være mere bevidst om sin udstråling. Hun skal vise, at hun tror på opgaven – hun skal "angive stemningen" og vise det med selvsikkert ansigtsudtryk, kropsholdning og begejstret stemme. Lærke skal udfordres på sanserne og hendes generelle "robusthed". Sammen skal de lave øvelser og lege, der gør Lærke mindre følsom overfor berøringer, høje lyde og pludselige bevægelser.

Kvantespring
I ugerne efter modtager vi små video-opdateringer med deres påfund og fremskridt. Og der er virkelig tale om kvantespring. Lærke er så optaget af tanken om mere træning med Nella, at hun villigt kaster sig ud i alle mulige udfordringer, som mor Anette meget opfindsomt sætter i gang. De træner Lærkes balance og gang-funktion. De leger med våde ting som eksempelvis "slim". De øver signaler og håndtegn, og træner i at give godbidder til naboens hund. Instruktørteamet er virkelig imponerede over, at Anette og Lærke er så vedholdende og går "all in" på opgaven. Vi tror på det – og vigtigst at alt – det gør de også.

Et år senere
Vi spoler filmen ca. 1 år frem. Nella er for længst flyttet ind hos Lærke og Anette og blevet en integreret del af deres hverdag. Deres målrettede og til tider hårde arbejde har båret frugt. Mange timers træning med de jyske instruktører har givet gode rutiner og et tæt bånd mellem Nella og hendes nye familie.
Anette skaber dagligt rammerne for, at Lærkes liv med socialhunden Nella er en succes. De træner, leger, hygger og motionerer sammen. De finder på nye lege og nye hjælpefunktioner, og Nella elsker opgaverne og det nye liv, som socialhund for Lærke.

Direkte TV
TV2 Go' morgen Danmark giver STH mulighed for at komme i "live" tv med en social- eller servicehundebruger, gerne en person der har oplevet stor glæde og personlig udvikling ved at have fået en specialtrænet hund. Den beskrivelse passer jo på alle vores brugere, men jeg skal vælge én. Mine tanker går i retning af en stille pige, som jeg mødte for et år siden. Hende, der puttede sig ind til mor og ikke ville sige sit navn, ved første møde. Jeg tror, hun skal have tilbuddet.

I den røde sofa
Vi sidder i den røde sofa, der er masser af aktivitet i TV2 Go' morgen Danmark tv-studiet midt i Tivoli i København. - 10 sekunder til optagelse, lyder det i studiet. Lærke og Nella sidder tættest på værten Puk Elgård, derefter mor Anette og sidst undertegnede. Lærke retter roligt på Nellas halsbånd og tjekker, at godbidsposen er på plads. Hun ser på mig, smiler bredt og nikker for at vise, at hun er klar. Puk indleder, og jeg hører kort efter Lærke svare på spørgsmålet med klar og tydelig stemme. Jeg får en klump i halsen af stolthed og mister et øjeblik selv fokus. Det slår mig nemlig, at her sidder Lærke på direkte tv og fortæller, med høj og tydelig stemme om sin hund, og om lidt skal hun ud på gulvet og vise træning med Nella – på live tv! Jeg synker engang, det var ligegodt pokkers, tænk at de er kommet langt på bare et år.

I december 2018 var Lærke i TV2 Go'morgen med værterne Puk og Mikkel

I juli 2017 fik Lærke og Nella tv debut i DR's "Sommer Summarum"

Anette er nok den, der er mest nervøs, men hun lader sig slet ikke mærke med det. Hun smiler og supplerer med sine betragtninger og oplevelser. Lærke er i hopla. Hun griner og viser træning. Nella hopper rundt og samler læbepomade og andet op, afleverer til Lærke, som smiler og roser med perfekt timing. Indslaget er slut og vi kan slet ikke få armene ned. Det gik SÅ godt.

Ingen Lassie, men alligevel…

Lærke er glad og træt. Hun har været i gang i mange timer. De kørte fra Jylland i går og sov på hotel i nat. Været tidligt oppe. Mødt en masse fremmede mennesker, været på, poseret til selfies med tv-værterne og har klaret det hele så flot.

Hvordan er det lykkedes for Lærke at udvikle sig så meget på bare 1 års tid? Er det på grund af Nella? Er Nella, og de andre social- og servicehunde, som colliehunden Lassie i de gamle film? Sådan en hund, der bare klarer alle problemerne – slukker ildebrand og redder børn fra ulykker? Nej, det er hun nok ikke. Men vi oplever gang på gang, at de specialtrænede hunde kan være en vigtig katalysator til at få endnu mere ud af livet. Til at udvikle sig, få mere selvtillid og blive mere selvhjulpen. Få mere mod på livet, helt enkelt.

Forældre skaber rammen

Det giver sig selv, at barnet og familien skal være virkelig glade for hunde, men det er ikke nok. For vores unge socialhundebrugere er det forældrene, der skaber rammerne for at det lykkes. Instruktørerne matcher hunden og familien og lærer dem selvfølgelig alt, hvad der skal til for at knytte bånd og håndtere og træne med hunden; men det er forældrenes vedholdenhed omkring inddragelse i daglige rutiner med fordring, pasning, leg, træning og motion, der udvikler den unge over tid.

Lærkes mor Anette er virkelig dedikeret til opgaven. Den ros skal hun altså have. Og søde Lærke, ja hun er ikke bare vild med hunde, hun har vist sig at være et naturtalent til hundetræning og hun finder selv på nye ting at lære Nella.

Det har været fantastisk inspirerende at følge med i Anette og Lærkes liv og udvikling og være vidne til, at en lidt forsigtig pige fandt sin stærke stemme gennem en lille sort Labrador med logrende hale.

Anette Sieg, mor til Lærke fortæller:

-Hvis jeg skulle prøve at opsummere, hvad Nella gør for Lærke og vores lille familie, så handler det bl.a. om: glæde, robusthed og selvværd – både i kropslig og mental forstand.

Da vi fik Nella, troede vi, at det, at hun kunne hjælpe med ting ville være det helt store.

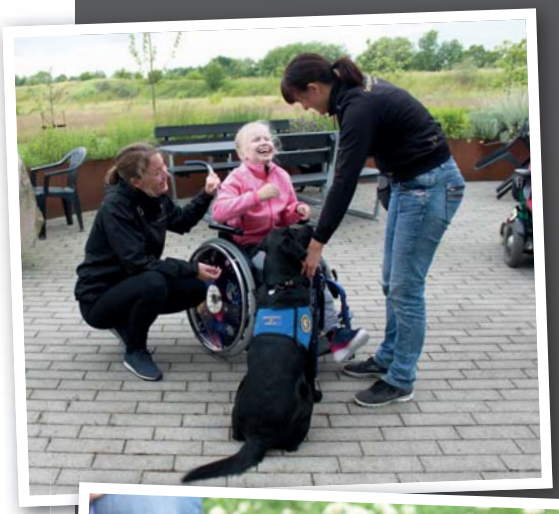

Lærke var nyopereret og var, forståeligt nok, bange for at falde, men Nella fik drejet fokus over på at prøve og turde. Balance og ganghastighed tog hurtigt fart. I dag går Lærke gerne 2 kilometer i skoven – både på stier og i den ujævne skovbund, fordi det er spændende at følge med Nella.

Vi er glade for naturen, og nu er vi ude med Nella hver dag i al slags vejr. Siden vi fik Nella har vi cyklet mere end 500 km på vores tandemcykel. Vi er ligeværdige i naturen. Vi oplever det sammen – det betyder meget.

Nella motiverer til at overskride grænser, fordi det sker gennem leg og aktiviteter. Lærke har nogle sansemotoriske udfordringer. Ting, der er kolde, varme, klistrede, kradser, puffer, udfordrer Lærkes sansemotorik. Livet med Nella har gjort Lærke mere tolerant og robust og i dag modtager Lærke gerne kys i hele hovedet med stor glæde.

Arbejdet med Nella har også lært Lærke mere ro og tålmodighed. Nella giver stabilitet i hverdagen – hun er den røde tråd i vores dagligdag. Der er færre humør-udsving, og Lærke finder ro sammen med Nella. Hun sover også alene på værelset nu – med Nella ved siden af sengen.

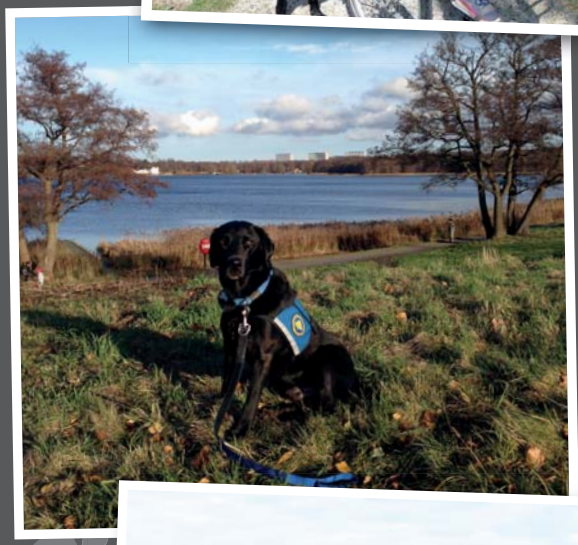

Stemmetræning kommer helt naturligt gennem leg og træning. Timing, volumen og intonering bliver bedre, fordi Nella giver Lærke feedback på, om hun er tydelig nok. Humøret og selvtilliden har også fået et boost. Nella får os til at grine sammen og giver anledning til grin, sjov og ballade.

Nella fungerer også som en slags isbryder i kontakt med andre mennesker. Lærke er stolt af Nella og vil gerne fortælle om hende, vise hvad hun kan. Det giver Lærke en positiv tilgang til mennesker, vi møder.

Lærke oplever, at hun virkelig kan noget særligt med Nella. Sammen med Nella kan hun ting selv, som hun ellers skulle have hjælp til. Hun kan også selv lære Nella nye ting – det giver også bedre selvværd. Det giver godt på selvværdskontoren. Og moderen, hun er pave stolt, af dem begge to.

AL Maskinværksted ApS

Havdigevej 11 . 6700 Esbjerg
Telefon 75 12 45 51 . Fax 75 12 45 51

Drejekapacitet fordelt på 5 drejebænke ø 1000 mm x 5000 mm, ø 1400 mm x 300 mm, vertikal fræser 300 mm x 1600 mm + universal notstikkemaskine, specialværksted for svejsning af metaller og støbegods, pålægning af hårdmetal og termisk sprøjtning.

Sydvestjysk Klovpleje

v/ Jørn Stein
Stilbjergvej 43 X
6800 Varde
Tlf. 61 54 11 04

KS VAGT

Har DINE medarbejdere låst DIN virksomhed?
...se mere på ksvagt.dk

Højlund Mølle

Biobrændsel, hobbyfoder, rideudstyr & haveartikler

Find os på: ***www.hojlund.dk***

DYREKLINIKKEN ESBJERG

Frodesgade 109 • 6700 Esbjerg
Tlf. 75 18 09 00 www.dyreklinikkenesbjerg.dk

Revision- & Regnskabskontoret ApS
REGISTREREDE REVISORER

Telefon 74 42 36 53

Østergade 20 • 6400 Sønderborg • Telefax 74 42 37 86
E-mail: rr@revision-regnskabskontoret.dk
GODKENDT ERHVERVSSERVICE-LEVERANDØR

LANDINSPEKTØR STEEN NØRGAARD

Torvet 1 5750 Ringe
62 62 25 50 www.fynsland.dk

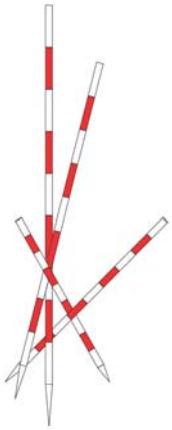

Dyrlæge

Michael H. Wadstrøm

Skolevej 23 . 5874 Hesselager
Telefon 62 25 25 20
www.dyrihesselager.dk

Telefontid: Dagligt kl. 8-17
Klinikken har åbent dagligt kl. 12-17
Konsultation efter aftale

DØGNVAGT

Tuluna design

Tøj til dig med særlige behov

Ud i livet med handicap

Gør hverdagen lettere

Af & på - UDEN forflytnnger

Tlf.: 66 17 70 16
www.tuluna-design.dk

Skal vi også hjælpe dig?

-altid lave priser!

harald nyborg

www.harald-nyborg.dk

Fællestræning
for STH-hunde og brugerteams

STH afholder fællestræning 4 gange om året, både i Jylland og på Sjælland for alle STH-teams. Det er nogle lærerige og sjove timer med både garvede og nye brugere sammen.

AF LISA KLINT, ADMINISTRATIONSCHEF. FOTOS: STEEN LARSEN, NANNA HOLBERG OG STH

Her er der mulighed for at træne nogle specifikke ting, som brugeren kan have glæde af. I samlivet med servicehunden finder brugeren - over tid - ud af, hvilke yderligere hjælpefunktioner hunden kan gøre nytte med. Således kan samarbejdet udvikles igennem årene.

I et langt liv med servicehund kan der også opstå situationer, som brugeren ønsker hjælp til at håndtere, og dette kan også adresseres til fællestræninger. Samtidig gives årstidsbestemte tips og tricks, og erfaringer udveksles.

Opfølgning på teams er et vigtigt kvalitetselement for STH, og hund og bruger følges igennem hele hundens levetid. Behovene kan ændre sig igennem årene, og de internationale standarder foreskriver en løbende kontakt og evaluering.

Udover fællestræning følger STH også op med en årlig evaluering af tilfredshed og samarbejdet ikke alene mellem hund og bruger, men også med foreningen.

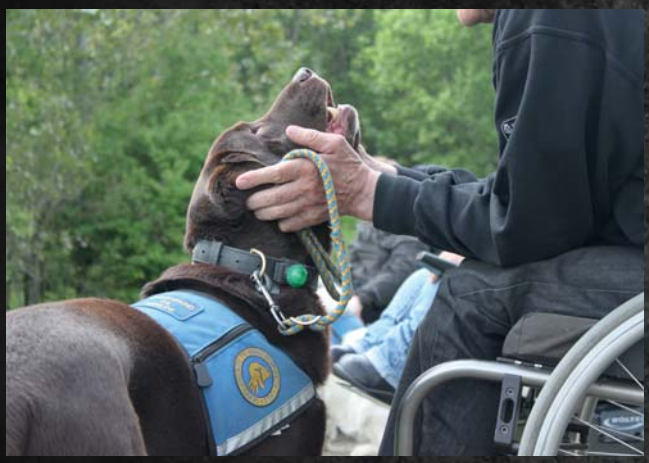

Fællestræning

ELPRESS

Randersvej 16
8600 Silkeborg
Tlf.: 86 81 61 11
www.elpress.dk

Vet Family
Skejby Dyreklinik

Vi tager os professionelt og kærligt af dit dyr!

Åbningstider:
Mandag 08.00 - 18.00 • Tirsdag: 08.00 - 17.00
Onsdag: 08.00 - 17.00 • Torsdag: 08.00 - 17.00
Fredag: 08.00 - 17.00

www.skejby-dyreklinik.dk • info@skejby-dyreklinik.dk
Tlf. 86 10 95 55

Vet Family
Skive Dyrehospital ApS

Elskjærbakken 5 • 7800 Skive
Tlf.: 97 51 30 45 Fax: 97 51 30 87
• DØGNVAGT •
www.skivedyrehospital.dk

TC/ANLÆG
– solid jordforbindelse

Lucernemarken 24 • 5260 Odense S
Tlf. 70 23 20 69 • www.tcanlaeg.dk

Sædding Dyreklinik
Åbent: man-fre 10-17
Tidsbestilling: 08-17
Dyrlægen træffes: 08-09
- Medicinering
- Kirurgisk beh.
- Tandbehandling
- Adfærdsbehandling
- Laserbehandling
- Kliniske-undersøgelse
- Røntgen
- Kost & Ernæring

7515 9060
www.saeddingdyreklinik.dk
info@saeddingdyreklinik.dk
Adalsparken 17, 6710 Esbjerg
Dyrlæge Jan Iversen
AC Animal Care
YOUR PET - OUR CARE!

DIN LOKALE LEVERANDØR AF
hunde - og kattefoder
Tilmeld dig vores nyhedsbrev, og få 10% rabat
Professionel rådgivning
GRATIS levering
Gilpa.dk
Specialister inden for hunde- og kattefoder
Tlf.: 75 26 44 00 - Mail: info@gilpa.dk - 6800 Varde

Med en ergoterapeuts øjne

STH blev kontaktet af Nanna Holberg, der er uddannet ergoterapeut, idet hun var meget interesseret i træning af servicehunde og deres interaktion med brugerne. Hun spurgte, om hun måtte deltage i en af STH's fællestræninger med de færdige teams, og vi aftalte, at Nanna var velkommen til at være assistent for en dag ved efterårets fællestræning i Stjær.

Nedenstående er et sammendrag af Nannas oplevelser fra dagen:

Hvorfor servicehunde?
Jeg har altid haft interesse for menneskers samarbejde med dyr, og hvordan interaktion mellem mennesker og dyr kan påvirke os. Da jeg begyndte at læse til ergoterapeut, syntes jeg ikke, at området dyreassisteret terapi og servicehunde blev afdækket tilstrækkeligt under uddannelsen. Der findes heller ikke overvældende meget forskning på området, og derfor opsøgte jeg STH, for at lære mere.

Servicehunde giver øget livskvalitet og skaber tryghed
Det jeg lagde mest mærke til, når jeg snakkede med brugerne, var den øgede livskvalitet, de oplevede efter at have fået en servicehund. Det virker til, at de pligter, der følger med at have en hund, kan være med til at skabe struktur i hverdagen, og være med til at motivere brugerne til fysisk aktivitet, bl.a. ved gåture og træning.

Jeg lagde også mærke til, hvor stolte brugerne var over deres hund, og den gnist de havde i øjnene, når vi snakkede om hunden. Servicehunden udfører et langt større "arbejde" for brugerne end kun den praktiske hjælp, som at samle ting op, hjælpe brugeren med afklædning, lukke døre og låger op osv. Hunden er en fast følgesvend, og den kan være med til at skabe tryghed for brugeren.

Det virker endvidere, som om hunden kan agere "et fælles tredje" i samværet mellem brugeren og andre mennesker, og at den kan tage fokus fra eventuelle hjælpemidler og funktionsnedsættelser.

Ergoterapeut Nanna Holberg

Servicehund som sundhedsfremmende hjælpemiddel
Ergoterapeuter arbejder med muliggørelse af betydningsfulde aktiviteter, om det er at tage tøj på, spise, gå på arbejde, lege med sine børn eller fritidsaktiviteter – alle de aktiviteter der betyder noget for et menneske at deltage i eller udføre.

En servicehund kan fungere som et hjælpemiddel og på den måde være med til at muliggøre aktiviteter. Selvom det måske virker som en lille opgave for hunden at hjælpe brugeren med at tage strømper af, kan det gøre brugeren mere selvstændig og mindre afhængig af andre.

Det, at hunden kan hjælpe brugeren med at udføre daglige aktiviteter, strukturere hverdagen, motivere til fysisk aktivitet og øge selvstændighed og livskvalitet, ser jeg som sundhedsfremmende og sygdomsforebyggende. Derfor synes jeg, at det giver rigtig god mening for nogle mennesker med funktionsnedsættelser at bruge servicehunden som hjælpemiddel og ledsager.

Det gode Hundeliv

AF LISE LOTTE CHRISTENSEN, CHEFINSTRUKTØR. FOTOS: STH

Vi, der har hund, ved det godt, men der er også en række undersøgelser, der bekræfter det: Det er ikke alene sjovt at holde hund, det er også sundt og godt for sjælen! Men for at få den helt store fornøjelse og det fulde udbytte af at have hund så er der lige nogle ting, der skal være styr på. Det er sjovt nok også disse ting, der har indflydelse på, hvordan familie, venner, naboer - og ikke mindst hunden! - opfatter vores hundeejerskab. Her følger en quick-guide til at komme godt i gang med det gode HUNDELIV.

Gør det til en livsstil at have hund

Hunden er et meget socialt væsen og trives bedst, når den ikke tilbringer alt for meget tid alene. "Lediggang er roden til alt ondt", lyder det, og det passer faktisk også på hundens dagligdag. Derfor; jo mere du tænker hunden ind i din hverdag, jo nemmere bliver det dels at opfylde hundens sociale behov, og dels at dække hundens behov for beskæftigelse, træning og motion. Med lidt træning og tilvænning kan hunden med fordel være med på familiebesøg, på job en gang i mellem, på nogle ferier, med i byen at handle eller med, når der skal hentes børn. Hunden kan løbe ved siden af cyklen eller sidde i en cykelkurv (indrømmet, det er nok lettest med små hunde) eller køre med i bil, bus og tog. Og den er god nok, "øvelse gør mester". Jo mere hunden er med, jo mere naturligt og afslappet bliver det for alle. Start i det små og øg sværhedsgraden med tiden, så får både du og hunden en god oplevelse. Det er simpelthen "win-win", der vil noget.

Hele familien skal deltage

Engagér HELE familien i "vores hund"- projektet – det har flere fordele: Ansvaret fordeles og hele familien tager ejerskab for hundens trivsel og velfærd. Børn og unge lærer herigennem også empati, hensyntagen og ansvar for andre levende væsner - og det er jo et stort plus for deres udvikling. At alle deltager i pasningen af hunden gør også, at hunden bliver tryg ved og knytter sig til alle i familien. Det mindsker risikoen for alene-hjemmeproblemer og gør generelt hunden mere tillidsfuld. Eksempelvis kan gå-ture i løbet af dagen uddelegeres til flere personer. Børn og voksne kan samarbejde om at fodre hunden. Far hælder foder op og et større barn kan (ved forældres hjælp) bede hunden sætte sig og vente, sætte skålen ned og sige værs'go! (og så i øvrigt lade hunden spise i fred). Både børn og voksne kan deltage i små "indkalds-lege" i og udenfor huset. Den ene holder hunden i halsbåndet, mens den anden løber væk, gemmer sig og kalder på hunden. Når hunden finder frem til dens "forsvundne" belønnes med en godbid. Og i mellemtiden har den første person gemt sig et nyt sted. Hundens foder og legetøj kan også gemmes som aktivering i dagligdagen.

Træning skal der til

Selv om vi mennesker ofte opfører os som om det var tilfældet, så er hunde ikke udstyret med en "Det forventer min ejer–manual". Vi er simpelthen nødt til at investere tid i at vise hunden tilrette i vores menneskeverden, hvis vi ønsker en velfungerende voksen hund. Som hvalp er det vigtigste faktisk, at hunden lærer, at frem-

Simone og Treo.

Nordea og Bellona.

mede mennesker og andre hunde er venlige, og nogen den kan have tillid til. Tillid til mennesker er nemlig ikke en medfødt egenskab, men noget hunden skal lære som helt ung. Hvalpetræning er designet til netop det. Hvalpen skal også lære, at fremmede ting i miljøet ikke er farlige. Så brug tid på at vise hvalpen den fagre nye verden.

Husk at kendskab gi´r venskab
At kendskab gi'r venskab - gælder faktisk både i forhold til forståelse for din egen hund, fremmede hunde og andres forståelse for din hund. Et udsagn lyder: For virkelig at værdsætte en hund skal man ikke forsøge at gøre den til halvt menneske, men i stedet skal man sætte sig ind i hundens verden". Jeg tror, at der er meget sandhed og værdi i dette udsagn.

Det er lidt oppe i tiden, at nogle hundeejere gør deres hunde til små mennesker. Vi køber tøj og designerhalsbånd, og hundekurve, der ligner møbler til dem. Vi kalder dem "Kurt" og "Winnie" og holder fødselsdag for dem. Det lyder sjovt og uskyldigt, men faren er, at vi begynder at tillægge hunden menneskelige egenskaber, motiver og følelser som samvittighed, taknemmelighed, hævn, skyld og skam. Og den fejlkommunikation, der følger i kølvandet på menneskeliggørelsen, kommer hunden til at betale prisen for.

Derfor: Værdsæt hunden for at være hund, og sæt dig ind i, hvad det betyder for hundens måde at opleve verden på: Som rovdyr, flokdyr, jæger m.m. Lær at forstå hundens mimik, kropssprog og kommunikationsform. Det er en viduderlig verden. Lær også at forstå forskellene på de mange hundetyper/-racer. Hyrdehunde, vagthunde, trækhunde, gårdhunde eller jagthunde oplever verden ret forskelligt. Portalen www.købhund.dk er et godt opslagsværk til inspiration.

Det gode hundeliv
Hunden giver os kammeratskab, aktivitet, glæde og tryghed. Den giver os følelsen af at betyde noget, og det har en positiv indvirkning på vores selvopfattelse. Hunden leger med os, og giver os stunder, hvor de daglige opgaver og bekymringer bliver glemt, og måske vigtigst - den giver os kærlighed og muligheden for at vise omsorg. Det er jo ikke for sjov, at vi omtaler hunden som menneskets bedste ven. En ven som fortjener det bedste: Nemlig det gode hundeliv.

Camilla og Haddock.

Allergi hos hunden

Tina tjekker ører for allergi tegn

AF TINA HOLM HAANING, DYRLÆGE MED SPECIALINTERESSE INDENFOR HUDSYGDOMME. FOTOS: ANICURA

Sygdomsdebut og -symptomer
Allergi hos hunde er hyppigt forekommende og er mere udbredt hos nogle racer (herunder schæfer, retrievere, westier og bulldogs). Allergien kan opstå overfor flere ting i miljøet, f.eks. husstøvmider, lopper og pollen, og nogle hunde kan udvikle allergi overfor deres foder. Ved foderallergi er det især proteinkilden, som hunden bliver allergisk overfor. De fleste allergiske hunde viser de første tegn på allergi i 1-3 års alderen, og det primære symptom er vedvarende kløe. Andre symptomer er rødme, knopper og en diffus mørkfarvning af huden, der oftest viser sig i ansigtet, under maven, i ørerne og i poterne. Hudirritationen skaber grobund for svampe og bakterier, som forværrer kløesymptomerne, og i sidste ende giver anledning til hudinfektioner og/eller øregangsbetændelse.

Allergi hos hunde er ligesom hos mennesker en livslang lidelse. Mange faktorer spiller ind og er afgørende for, hvor slemt hunden har det. God ernæring gennem fodring med højkvalitetsfoder, har stor betydning for, at hunden får en sund og modstandsdygtig hud, som kan forhindre indtrængen af allergener, svamp og bakterier. Ligeledes kan de ydre omgivelser spille ind. Således kan stress, inde miljø samt udsættelse for lopper og flåter have betydning for, hvordan sygdommen udvikler sig.

Behandling og diagnosticering
Graden og placeringen af hudproblemerne hos allergiske hunde varierer, og det kan være vanskeligt at stille diagnosen. Dyrlægen stiller primært diagnosen ud fra de kliniske symptomer, men foretager også forskellige laboratorieundersøgelser for at bekræfte diagnosen og igangsætte den bedste behandling.

De fleste hunde med allergi får infektioner i hud og ører, som skal behandles. Når infektionerne er behandlet fortsætter undersøgelserne for at få klarlagt, hvilken form for allergi, der er tale om. En foderallergi afklares bedst ved at lave en foderafprøvning på et special foder, som dyrlægen anviser. Er der mistanke om allergi overfor ting i miljøet, kan der laves en allergitest, som bruges til at igangsætte en specifik behandling mod den allergi hunden har.

En allergisk hund kan i de fleste tilfælde leve med sin sygdom, dog er det meget afhængig af, hvor godt sygdommen kan styres gennem behandling. Det

være sig kløestillende medicin og støttebehandlinger som f.eks. shampoovask, ørerensninger, specialfodring og fodertilskud samt injektionsbehandlinger. Uanset hvor slem allergien er, er det er stor opgave at have en allergisk hund, og det stiller krav til hundeejeren om megen ekstra pleje af hunden.

STH hunde screenes for allergi
Alle STHs servicehunde i træning bliver sundhedsundersøgt ved 1 års alderen og bliver samtidig øjenlyst og hofte- og albue røntgen fotograferet. Servicehunden sundhedsundersøges igen, når den er færdigtrænet og umiddelbart inden udplacering hos brugeren.

Hvis en hund på noget tidspunkt i træningsforløbet har haft symptomer, der kan skyldes allergi, bliver den yderligere screenet hos en dyrlæge med speciale i allergi. I Jylland/Fyn er det dyrlæge Tina Haaning fra Anicura Sydvet, Nanna Enemark fra Anicura Aarhus og på Sjælland er det dyrlæge Lisbeth Nordberg fra Trollesminde Dyreklinik, der varetager dette.

En hund som har vist tegn på allergi, kommer i udredning, og først når hunden med stor sandsynlighed kendes fri for allergi, genoptages træningen med henblik på udplacering.

Vil du støtte STH?

Som en landsdækkende almenvelgørende forening, der arbejder for et aktivt og udadvendt liv for personer med handicap, er STH godkendt efter ligningslovens § 8A.

Du kan således støtte STHs arbejde via arv, bidrag eller gave og opnå fordele i skatte- og afgiftsmæssige henseende.

Ønsker du yderligere oplysninger, kan du kontakte STHs administrationschef Lisa Dürr Klint for nærmere vejledning.

For STH betyder dit bidrag og medlemskab, at vi fortsat kan være godkendt efter § 8A.

Telefontiden er tirsdag og fredag kl. 9-10 og onsdag kl. 12-14. Telefon 2242 6769.

Du kan også sende en email til lk@sth-servicehunde.dk

Administrationschef
Lisa Dürr Klint

HUNDE gør os SUNDERE

12 områder, hvor hunden har en positiv indvirkning på dit helbred

Når du kommer hjem til en logrende hale, er det ikke fantasien, der spiller dig et puds, hvis du føler glæde og en pludselig bølge af ro. Forskning peger nemlig på, at din firbenede ven gør noget godt for din fysiske og mentale sundhed. Magasinet Health har listet 12 områder, hvor hunden forbedrer vores helbred.

TEKST AF STH SERVICEHUNDEINSTRUKTØR LISE LOTTE CHRISTENSEN

FOTOS: STH

Hunde har betydning for vores helbred

"Hunde tilbyder som oftest ubetinget accept og kærlighed, og de er der altid for dig" siger Gary A. Christenson, MD, Chief Medical Officer fra Boynton Health Service på University of Minnesota. "Der er en bånd og et venskab, som gør en stor forskel for den mentale sundhed for ikke at glemme den ekstra motion, du får fra gåture og leg".

Hunde kan nedbringe dit kolesteroltal

Hvis du har en hund, er de daglige gåture med til at holde dit kolesteroltal i skak, forklarer Rebecca A. Johnson, ph.d., direktør for Research Center for Human-Animal Interaction ved University of Missouri College of Veterinary Medicine.

Hunde gør dig mindre stresset

Alene det at være i samme rum som dit kæledyr kan have en beroligende effekt. "Stoffet oxytocin frigives, når du ser på dit kæledyr, hvilket giver dig en følelse af glæde", fortæller Johnson. "Det ledsages af et fald i stresshormonet cortisol".

Hunde kan reducere dit blodtryk

Det er ren win-win: Hvis du kæler med din hund, reduceres dit blodtryk, alt imens dit kæledyr nyder det. Forskere ved State University of New York i Buffalo har opdaget, at hos personer, der allerede tager medicin for forhøjet blodtryk (hypertension), bliver blodtrykkets reaktion på stress halveret, hvis de ejer en hund.

Hunde forbedrer din kondition

En hund er den bedste følgesvend til en gåtur – endnu bedre end en tobenet ven. Rebecca A. Johnson, medforfatter til bogen "Walk a Hound – Lose a Pound", har ledet en undersøgelse på University of Missouri, og fandt ud af, at hundeluftere fik forbedret deres kondition mere end folk, der gik tur med andre mennesker.
En separat undersøgelse viste, at hundeejere gik 300 minutter om ugen i gennemsnit, mens folk, der ikke ejede en hund kun gik 168 minutter om ugen.

Hunde reducerer din risiko for hjertekarsygdomme

Lavere kolesterol, stress og blodtryk kombineret med øget kondition kan formentlig reducere risikoen for hjertekarsygdomme. Det er en teori, American Heart Association, arbejder ud fra.
Sidste år gennemgik American Heart Association talrige undersøgelser, hvor effekten af et kæledyr er blevet undersøgt i forhold til risikoen for hjertekarsygdomme risiko. De konkluderede efterfølgende, at dét at have en pelsklædt ven, især en hund, er forbundet med en reduktion i risikoen for hjertekarsygdomme og en øget overlevelse blandt patienterne.

Hunde kan forebygge allergi hos børn

Hvis du havde dyr som barn, er du måske heldigere end som så. En undersøgelse, der er blevet offentliggjort i "Clinical & Experimental Allergy" viser, at børn der har været "udsat for" kæledyr, inden de blev 6 måneder gamle er mindre tilbøjelige til at udvikle allergiske sygdomme, høfeber og eksem, efterhånden som de vokser op. "Børn, der er vokset op med hunde i husstanden i deres første leveår, er mindre tilbøjelige til at have allergi, astma og færre øvre luftvejsinfektioner" forklarer Johnson.

Hunde kan lindre depressioner

Kæledyr giver noget særligt til deres ejere, som til gengæld har tendens til overordnet at trives bedre end folk, der ikke ejer et kæledyr. Det viser en undersøgelse, der er offentliggjort i "Journal of Personality og Social Psychology". Og en stor gennemgang af undersøgelser foretaget af "British Psychological Society" viser tilsvarende, at især hunde fremmer det terapeutiske og psykologiske velbefindende – i særdeleshed sænker hunde stressniveauet og øger selvværdet samt giver en følelse af selvstændighed og kompetence.

Hunde kan lette kroniske smerter

Det, at have kæledyr kan være medvirkende til at distrahere kroniske smerter. "At kæle med et dyr, frigiver endorfiner – de samme hormoner som folk, der løber meget oplever, og de er stærkt smertestillende", fortæller Johnson. "Det er blevet påvist hos indlagte patienter, der havde besøg af et dyr og rapporterede om mindre smerter, allerede efter et enkelt besøg":

Hunde forbedrer relationer

Unge voksne med et stærkt bånd til deres kæledyr, følte sig mere forbundet i deres relationer og deres samfund, end dem, der ikke har dyr. Det viser en nyere undersøgelse offentliggjort i "Journal of Applied Developmental Science". De var mere tilbøjelige til at påtage sig lederroller og havde en tendens til at være mere selvsikre og empatiske. Johnson fortæller, at der er en rimelig grund til at tro, at det samme ville være tilfældet med ældre voksne.

Hunde lægger mærke til sundhedsmæssige ændringer

Kæledyr er meget følsomme over for deres ejeres adfærd, hvilket kan være nyttige for personer, der lider af diabetes. Nogle dyr kan fornemme dykkende blodsukker, før deres ejere kan. "Når diabetikere får lavt blodsukker, får de syreforgiftning kaldet ketoacidose (når de ikke kan bruge sukker som brændstofkilde), hvilket ændrer lugten af deres ånde, og denne ændring kan trænede hunde lugte" forklarer Christopher Buckley, der er direktør for veterinærmedicin på "Human Society of West Michigan" i Kalamazoo.

Hunde øger dit selvværd

"Hunde er fuldstændig ikke-fordømmende, de har ikke en skjult dagsorden, de tager dig for den, du er og de er ligeglade med, hvordan du ser ud eller, hvordan du opfører dig. De elsker betingelsesløst, og det øger selvværdet, siger Johnson. En undersøgelse offentliggjort i "Journal of Personality og Social Psychology" viser, at kæledyrsejere sammenlignet med ikke-kæledyrsejere havde et højere selvværd samt en følelse af tilhørsforhold og meningsfuld tilværelse.

Hunde bringer familien tættere sammen

Hunde og andre kæledyr skaber et bånd mellem familiemedlemmer. "Hvis børnebørn finder det svært at tale med deres bedsteforældre, kan kæledyr opbløde situationen, idet de udgør et naturligt samtaleemne", siger Johnson. Derudover får børn ofte deres første oplevelse med døden i form af dyr, hvilket kan give en masse læring. "Kæledyr udgør den ultimative læringsproces – børn lærer at behandle andre med venlighed og omsorg, og de lærer meget om ansvar", forklarer Johnson.

KILDER HUNDEN.DK · HEALTH.COM

Dronninglund Dyreklinik

Stationsvej 28, 9330 Dronninglund

Tlf. 98 84 10 15

Ribe·egnens Dyrlæger

Derfor får du altid personlig og professionel behandling af netop dit dyr.

Åbningstider: Hverdage kl. 8-17

Tidsbestilling: Hverdage kl. 7.30-17

Tlf. 75 41 03 00

Industrivej 30 B | 6760 Ribe | www.ribedyreklinik.dk

ABILD DYREKLINIK

v/ Dyrlæge Dorte Nørgaard

Tlf. 86 26 35 11 · Hovedgaden 41 · 8220 Brabrand

Fax 86 26 10 78 · www.abilddyreklinik.dk

. . . find os på facebook

Hunde - katte - fugle - kaniner - gnavere - exotiske dyr

Konsultation med tidsbestilling

Mandag til fredag fra kl. 8.00 til 17.00

Døgnvagt

HK OLIE A/S

HORNSYLD KØBMANDSGAARD A/S

NØRREGADE 28, 8783 HORNSYLD TLF. 75 68 73 00

AIRCODIET

AircoDiet A/S • Prins Georges Kvarter 4 • DK-7000 Fredericia

Tel.: +45 76 20 15 30 • aircodiet.com

World leader in tobacco expansion

DUPONT

DuPont Nutrition Biosciences

Taarnvej 25

7200 Grindsted

Tlf. 79 72 59 63

www.DuPont-Danmark.com

Sammen for dit dyrs bedste.

www.anicura.dk/aarhus-dyrehospital | Telefon 8628 2788

AniCura

AARHUS DYREHOSPITAL

Hvad sker der, når en servicehunde-aspirant må lægge vesten?

Når en lille STH-hvalp starter sin karriere, venter stribevis af tests forude. Af og til sker det, at en servicehundeaspirant af adfærdsmæssige årsager (i sjældne tilfælde) eller af sundhedsmæssige årsager (i hyppigere tilfælde) ikke står distancen, og må opgive at få job som social- eller servicehund.

AF BETINA BACH, INSTRUKTØR. FOTO: BETINA BACH

Det er STH's instruktører, der har ansvaret for, at hunde som udgår af programmet får et godt og indholdsrigt hundeliv et andet sted. I første omgang bliver hunden tilbudt til sin hvalpevært. Hvis det ikke er muligt for hvalpeværten at overtage hunden, sørger instruktørerne for, at der bliver fundet en egnet familie, som hunden kan omplaceres til.

Omplacering i ny familie

Omplaceringen starter med, at en af STH's instruktører besøger den nye familie sammen med hunden. Under besøget gennemgås hundens behov, hvilken træning hunden har gennemgået og årsagen til at den skal udgå af programmet. Den ny familie får udleveret en kopi af STH's signalliste, så de benytter de samme signaler, som hunden er vant til. Instruktør og familie går en tur med hunden sammen og laver lidt træning undervejs, og hvis begge parter føler at der er god kemi mellem hund og mennesker, aftales vilkår for en prøveperiode.

En prøveperiode strækker sig over 2-3 uger, hvor hund og familie har hinanden på prøve. Det betyder, at familien kan springe fra, hvis de ikke synes, hunden passer til dem, eller hvis de ikke magter opgaven. Ligeledes kan STH springe fra, hvis instruktørerne ikke tror, omplaceringen bliver en succes.
I prøveperioden melder familien jævnligt tilbage til en af STH's instruktører, så vi sammen sikrer os, at alt forløber som det skal.

Der er fra starten lagt en mængde tid og ressourcer i STH's hunde, og det er rigtigt ærgerligt, når en hund må udgå af programmet og ikke bliver til glæde og gavn hos en af STH's brugere.

Heldigvis kender hunden ikke til de planer, der er lagt for den. Den lever i nuet og tilpasser sig hurtigt i sin nye familie. Den får et trygt og aktivt hundeliv som familiehund.

Det er heldigvis ikke ofte at en hund må udgå. Hvis du er interesseret i at komme i betragtning til en omplaceringshund, kan du skrive til STH på info@sth-servicehunde.dk og fortælle lidt om dig/jer, og hvorfor du er interesseret i at komme på venteliste

Bliv STH partner

STH arbejder for at hjælpe personer, som er bevægelseshandicappede, til et friere og mere uafhængigt liv, ved at bevilge specialtrænede servicehunde og bistå med vedvarende støtte og vejledning. STH er akkrediteret af den internationale servicehunde organisation ADI og arbejder for, at der skal være standarder for udvælgelse, træning, udplacering og opfølgning i arbejdet med service- og socialhunde.

AF LISA KLINT, ADMINISTRATIONSCHEF

Fonde og den private sektor spiller en vigtig rolle for STH's virke, og STH samarbejder med fonde og virksomheder for at skabe langsigtede resultater, der giver værdi for både den enkelte borger og dennes familie og netværk.

STH kan støttes via erhvervspartnerskaber, der støtter STH med et årligt beløb eller med engangsdonationer.

Som tak modtager virksomheden forskellige fordele afhængig af beløbet, som virksomheden bidrager med. Fordelene kan benyttes til at vise kunder, interessenter, medarbejdere og virksomhedspartnere, at din virksomhed støtter STH's arbejde – servicehundesagen.

Din virksomhed kan få mulighed for indflydelse på eget projekt og brug af virksomhedens egne kompetencer. Det kan for eksempel være, at virksomheden ønsker at co-brande sig med STH og foretage en indsamling til køb af flere servicehundehvalpe.

Fonde, organisationer og virksomheder, der ønsker at støtte op om STH's arbejde, kan også vælge at yde pro bono bistand til STH, i form af ekspertise, ressourcer og hunderelaterede artikler, da dette bidrager til at reducere foreningens driftsomkostninger. Mange forskellige typer bistand, fra IT-teknisk hjælp, grafisk assistance, pr- og kommunikationsbistand, event organisering, udvikling og administrationsrelaterede ydelser, kan gøre en stor forskel for os.

Hvis du eller din virksomhed vil høre mere om et STH samarbejde, så kontakt vores administrationschef Lisa Klint på lk@sth-servicehunde.dk.

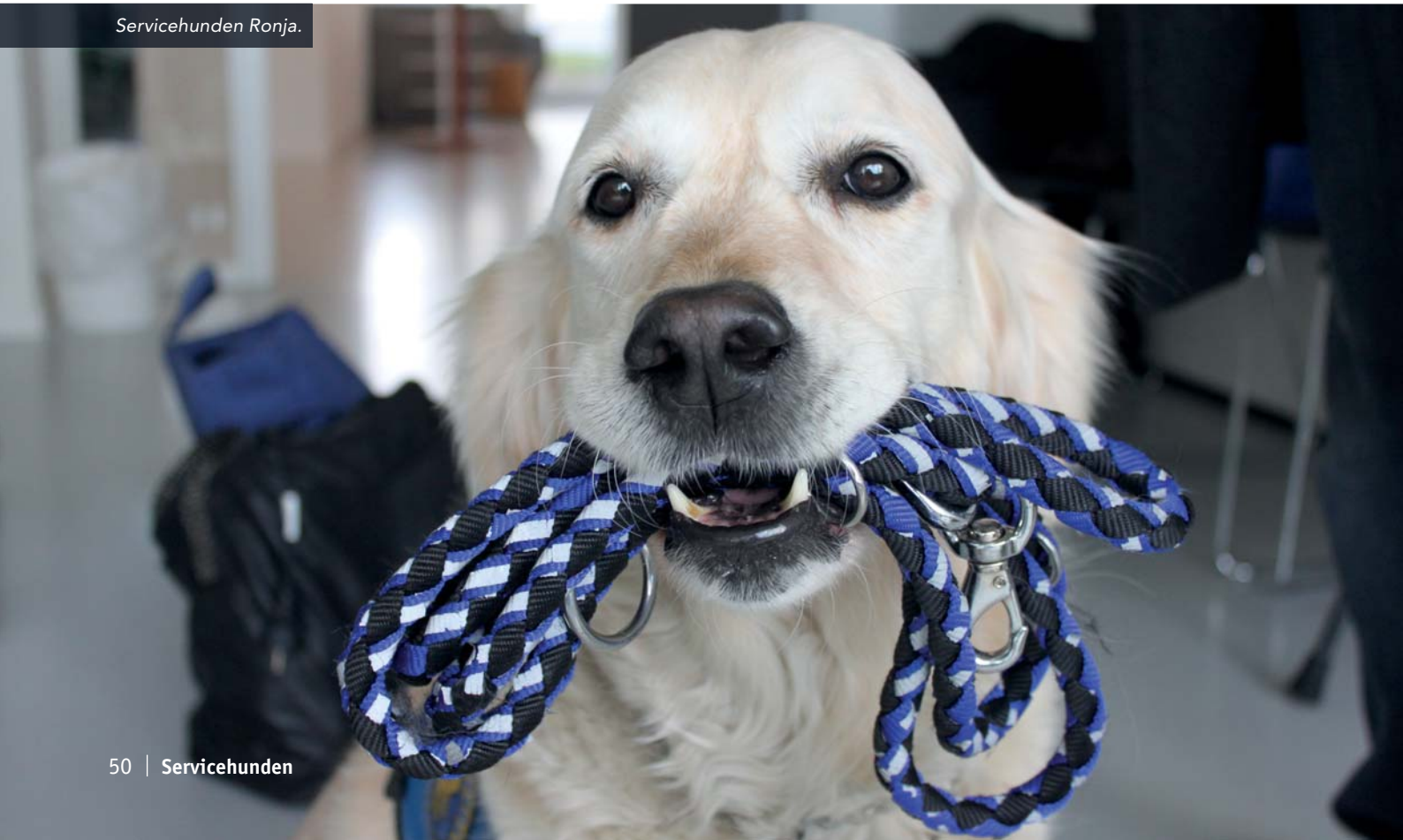

Servicehunden Ronja.

En servicehund kan ikke smøre madpakken, men den kan noget andet og vigtigere

Det er umuligt at beskrive min servicehund og dens betydning. Til glæde og gavn er slet ikke nok. Uvurderlig, uundværlig nærmer sig, men de helt rette ord findes bare ikke. I hvert fald ikke hos mig.

AF SERVICEHUNDEBRUGER CHRISTINA DAVIDSEN

Mocca er min bedste hjælper – jeg underskylder med det samme over for mine tobenede hjælpere. De ved det godt. Mocca kan ikke hjælpe mig med alt, men med rigtig meget. Hun aflaster mig i mange situationer, hvor jeg måske nok godt selv kunne, men med hendes hjælp sparer jeg mange kræfter.

Aldrig alene

Men ud over at være min bedste hjælper, hvilket betyder alverden, så er Mocca i lige så høj grad uundværlig, uvurderlig og ubeskrivelig på det mentale plan.

Jeg bor alene, jeg er single. Jeg har en skøn familie og en stor venneskare, men de er der ikke altid. Ikke altid lige på det tidspunkt, hvor der er brug for det. Det er min servicehund, Mocca.

Jeg har en at være noget for – hver dag. Jeg har en, der er afhængig af, at jeg står op – hver dag. Jeg har en, som jeg skal sørge for har det godt – hver dag. Det betyder alt. Og det allerbedste er, at hun altid er glad!

Mange handicaps forværres med tiden. Det kan være pga. alder, slid, knæk eller noget helt fjerde. Mit handicap forværres også. Forleden fik jeg – for mig – en trist besked fra lægen. De smerter, som jeg har døjet med i et stykke tid, kan der ikke gøres noget ved. Dem skal jeg lære at leve med - for evigt. Det er altså lang tid!

Den logrende hale

Da jeg gik fra lægen, blev jeg slået ud. Det indrømmer jeg gerne. Jeg forsøger ellers altid at finde det positive i det svære, når det dukker op – for det er vigtigt. Det dur ikke at blive trist, i hvert fald ikke i længere tid ad gangen, så kommer man ingen vegne. Men jeg kunne godt mærke, at jeg havde lidt svært ved at hive det positive frem denne gang. Der ville komme til at gå lidt tid, men her kom Mocca også til hjælp.

Da jeg kom hjem fra lægen, var Mocca det første, der mødte mig. Mocca kom med en af sine mange bamser i munden. Så kom det første smil - det kan man slet ikke lade være med. Når jeg har allermest ondt og nærmest må sidde op og sove, så lægger Mocca sig forsigtigt ved siden af mig og putter hovedet ind til mig, og så lykkes det alligevel at få sovet lidt.

Uanset hvor lidt lyst til at stå op jeg måske har om morgenen, så gør jeg det – for Moccas skyld! Jeg kommer ud. Jeg møder mennesker. Jeg snakker og smiler og dagen går alligevel, for det skal den jo. Man kunne nemt blive trist og få lidt selvmedlidenhed - men ikke med Mocca. Ikke med min servicehund. Hun sørger for liv og glæde i hverdagen. Som hjælper, som humørsprøjte. Som en af vores gode servicehundevenner siger: "Servicehundene er vores lykkepiller i pels".

Receptpligtig medicin til dyr

Som dyrlæge støder jeg ofte på klienter, som har svært ved at forstå, at de ikke kan få en recept på medicin til deres dyr. Og jeg bruger meget tid på at forklare, at der er en årsag til det.

AF ELISABETH MÆRSK-MØLLER, DYRLÆGE, HVALPEVÆRT OG MEDLEM AF STH'S BESTYRELSE. FOTO: MUNTHE BIUM OG STH

Regler for receptpligtig medicin til dyr
I Danmark arbejder lægemiddelstyrelsen med at sørge for, at vore lægemidler er sikre og virksomme. De godkender, overvåger og følger op på medicin til både mennesker og dyr.

Reglerne for at udskrive receptpligtig medicin til dyr er, at dyrlægen skal have kendskab til dyret og diagnosen. Det virker umiddelbart ikke helt urimeligt, men det kan alligevel skabe situationer, hvor vi som dyrlæger kan virke "usamarbejdsvillige", når vi ikke bare udskriver en recept efter en telefonisk henvendelse fra en klient.

Som reglerne er i Danmark skal udskrivelse af receptpligtig medicin ske på baggrund af en diagnose. Det betyder, at dyrlægen er ansvarlig for, at medicinen ordineres i forbindelse med en sygdom eller tilstand, hvor den er virksom, og hvor det giver mening. Når man som hundeejer ringer til sin dyrlæge og siger; "min hund har problemer med ørerne, det har den haft tidligere, og jeg skal have noget af den medicin,

jeg har fået før", så er det derfor dyrlægen, der skal vurdere, om der er behov for medicin og i givet fald hvilken. Det betyder i praksis, at dyrlægen ofte vil se hunden for at konstatere sygdommen og vurdere, hvilken behandling der giver bedste mening. I eksemplet med øreproblemer kan der være mange forskellige bakterier, der giver øregangsbetændelse, og svampeinfektioner kan også medføre sygdom. Det er derfor ikke altid lige til at behandle, og problemet må under alle omstændigheder undersøges nærmere.

Dyrene kan ikke selv fortælle

Vi kan også opleve klienter, der ringer og vil have antibiotika øjensalve, fordi deres hund eller kat har øjenbetændelse. Når vi ikke bare udskriver medicinen, men faktisk vil se dyret først, er det fordi, at vi ofte oplever, at det ikke bare er en betændelse, men at der kan være skader på hornhinden eller andre tilstande, der kræver anderledes behandling end bare antibiotika salve. Dyrene kan ikke altid fortælle os, hvad de føler eller fejler, og derfor kan problemet skyldes alt fra en simpel betændelse til et græskorn, som sidder oppe bag øjenlåget, til en torn eller andet i selve øjet.

Hvorfor er ormekur på recept?

Ofte møder jeg klienter, som gerne vil have en ormekur til en vildkat, som ser tynd ud. Når vi afviser dem og beder om at se katten, før vi kan udlevere receptpligtig medicin, er det ikke fordi, at vi bare vil tjene penge. Vi opfylder faktisk bare de lovmæssige krav. Det er muligt, at katten lider af en sygdom og derfor er tynd, så vi bør selvfølgelig undersøge, om det er tilfældet. Det kunne også tænkes, at katten kommer hos andre familier, der fodrer den, og som også lige har haft den til dyrlæge og givet den ormekur. Men hvorfor er en ormekur receptpligtig medicin? Svaret er, at man for en del år siden oplevede, at der i hesteverdenen var en del problemer med parasitter, som blev resistente for behandling. Derfor blev reglerne strammet, så man ikke længere kunne købe ormekur i korn og foderstof forretningerne, men derimod skulle have konstateret orm af dyrlægen, før dyret kunne få en ormekur. Stramningen af reglerne vedrørende ormekur er nu gældende for alle dyr. Der skal rent faktisk være et behov for at behandle. Det har nedbragt brugen af ormekure betydeligt, og faktisk oplever vi ikke, at der er store problemer med orm hos f.eks. hunde, der primært lever af tørkost. I nogle tilfælde oplever vi som dyrlæger, at klienter siger, at de så bare vil købe ormekur i Sverige, hvor den ikke er receptpligtig. Det kan imidlertid være en rigtig dårlig idé, da det er ulovligt at indbringe receptpligtig medicin i Danmark uden recept. Også selv om medicinen kan købes i håndkøb i et andet land.

Parasitmidler

Et andet eksempel kan være parasitmidler, som bruges for at undgå at dyr bliver inficeret med parasitter. Det kan eksempelvis være flåtmidler, som gives for at dyrene ikke får flåter, som kan overføre sygdomme som blandt andet borrelia. I de seneste år er der kommet flere flåtmidler på markedet, som er receptpligtige, og vi støder ofte på forundring over, at vi ikke bare kan udlevere disse midler til dyr, som vi ikke har set. Når der er tale om receptpligtig medicin, så skal vi som dyrlæger have kendskab ikke bare til diagnosen (forebyggelse af flåter) men også til patienten. Det er dyrlægens ansvar at have kendskab til patienten, og vi skal sikre os, at medicinen anvendes til den patient, som den er udskrevet til. Ofte støder jeg på klienter, som siger; "kan jeg ikke bare få to tabletter, så min nabos dyr også kan få?". I den forbindelse må jeg sige, at naboens hund jo i teorien kunne få medicin, som ikke kan tages sammen med det parasitmiddel, som jeg udleverer.

Som ansvarlig dyreejer er det også i din interesse, at din dyrlæge sikrer sig, at dit dyr rent faktisk har brug for medicin – og at dyret kan tåle medicinen.

Hundes tænder skal også plejes

Alle hunde bør få børstet tænder hver dag. Desværre er det for mange af os en udfordring, og vi får det ikke gjort. Jeg besøger af og til Danmarks eneste specialklinik for tandbehandling for at få tjekket hendes tænder.

TEKST OG FOTOS: SERVICEHUNDEBRUGER CHRISTINA DAVIDSEN

Anicura – Tanddyreklinikken ligger i Måløv her arbejder Jens Ruhnau, der siden 1999 udelukkende har arbejdet med tandbehandling på dyr. Jens Ruhnau er den første dansker, der kan kalde sig europæisk specialist i tandbehandling på dyr, da han bestod eksamen ved European Veteriany Dental College i 2004.

Jeg bestilte en tid til Mocca for at få tjekket hendes tænder. Første gang var vi hos en af de søde veterinærsygeplejersker, der så på alle tænderne. Hun kunne konstatere, at Mocca desværre havde temmelig mange tandsten, så for at være sikker på, at det ikke havde udviklet tandkødsbetændelse og måske havde ramt nogle af tænderne, foreslog hun, at jeg bestilte en tid til en god gang rensning og tjek af alle tænder.

Vi fik en tid hos Jens – en "Holde-i-pote-tid", hvilket betyder, at jeg måtte være med fra start til slut. Det synes jeg, var rigtig rart og meget spændende.

Mocca startede med at få en beroligende indsprøjtning, jeg sad og snakkede med hende til hun faldt i søvn. Herefter blev hun lagt op på et opvarmet operationsleje, fik et tæppe over sig og så begyndte de at lægge drop og give narkose. Under hele forløbet fik jeg forklaret, hvad der skete. Jeg kunne følge med på skærmen, der viste blodtryk, temperatur osv.

Jens gik i gang med at rense Moccas tænder, han tog et røntgen billede af dem alle og tjekkede at intet var i vejen. Alt var heldigvis i orden. Til sidst blev de alle pudset og poleret, nøjagtig som vi selv får gjort, når vi er en tur hos tandlægen.
Mocca blev langsomt vækket igen, alt imens Jens stod og holdt øje med, at alt gik som det skulle. Hun blev nusset og talt med, og da hun var ved at vågne, blev hun lagt ned på en madras på gulvet.

Jeg tog hjem med en noget groggy Mocca – helt naturligt og kun på grund af narkosen – men med de fineste hvide bisser og en aftale om at komme igen om et par år.

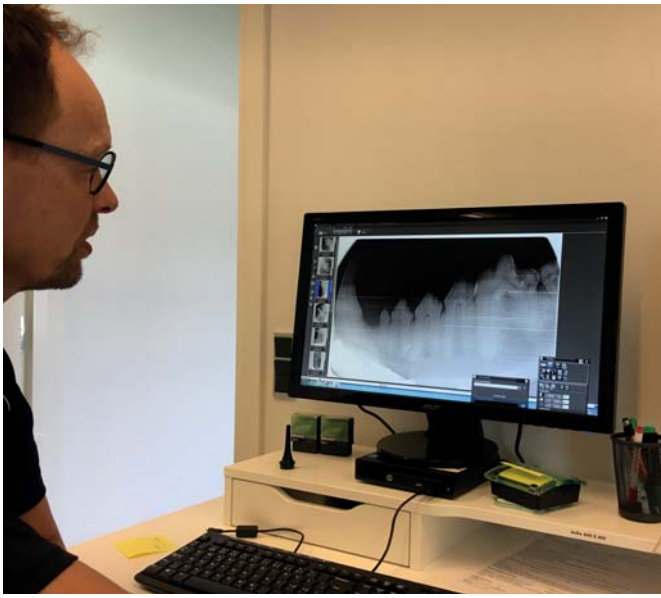

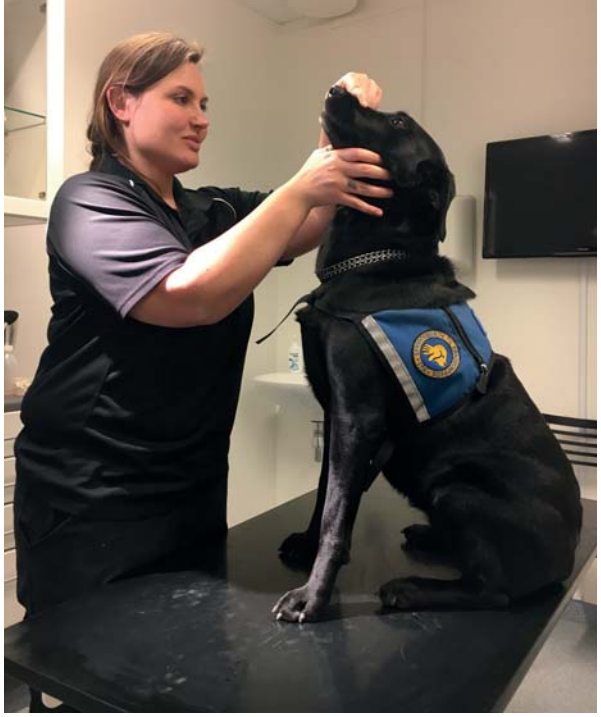

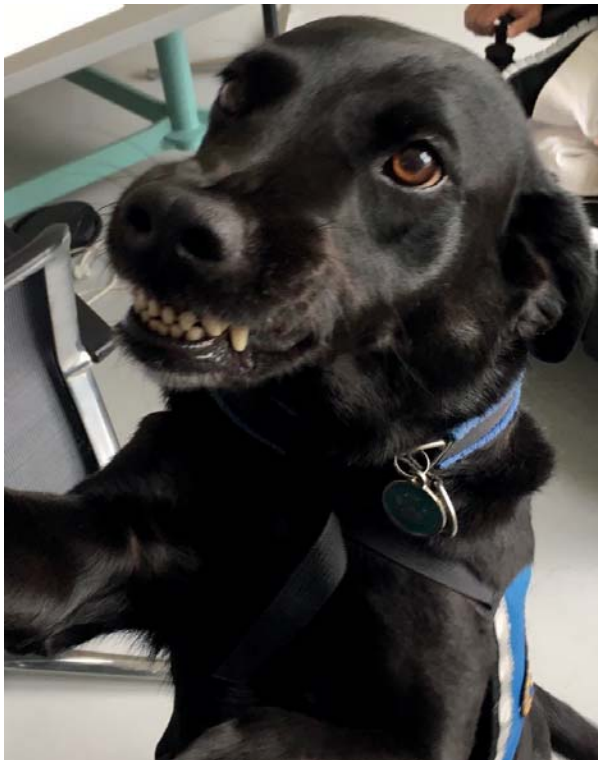

TØNDER
KOMMUNE

Handicap Løgumgård
Bo- og beskæftigelse

Telefon 74 92 89 30

handicap-loegumgaard.toender.dk

Tag hånd om din bedste ven

Krønch fra Henne Pet Food - det' dansk
Læs mere på henne-pet-food.dk eller ring til os: 75 25 17 77

STH's bestyrelse

Formand
Mette Størk Henriksen
cand.jur.

Bestyrelsesmedlem
Elisabeth Mærsk-Møller
cand. med. vet.

Næstformand
Karen Andersen
cand.merc.,
senior-HR-konsulent

Suppleant
Peter Mørk
MBA, Eksportøkonom

Kasserer
Susanne Vintermark
Bachelor in Economics

Suppleant
Lotte Pehrsson
cand.jur. og tilgænge-
lighedskonsulent

Bestyrelsesmedlem
Lone Lauritzen
journalist og cand.merc.jur.

STH's ansatte

STH's instruktørteam

Betina, Anita og Lise Lotte.

STH's administration

Lisa Klint
Administrationschef

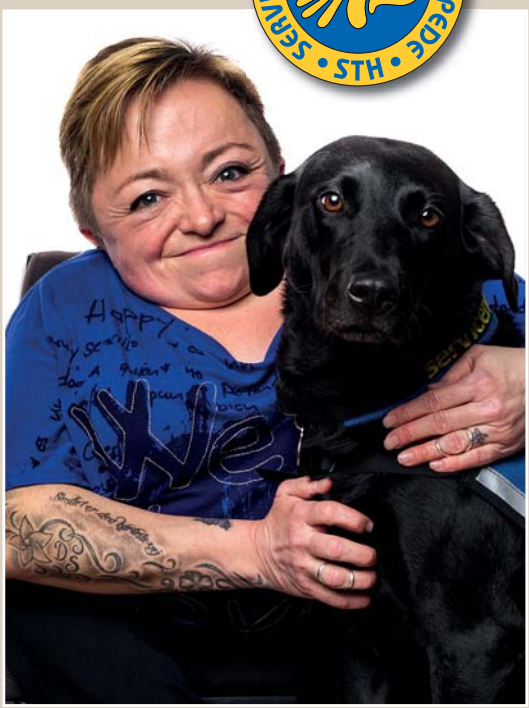

Christina Davidsen
Administrativ assistent

SKJERN PAPIRFABRIK

Birkvej 14 • 6900 Skjern • Tlf. 97 35 11 55 • www.skjernpaper.com

MULTI-TEK
Kvalitetsprodukter siden 1988

Tlf.: 87110090
www.multitek.dk

Branddøre Sikkerhedsdøre Ståldøre Brandporte Brandvinduer

STRANDBYNET
HAMPIÐJAN GROUP

Sildevej 24 - DK-9970 Strandby - Tlf.: +45 98 48 13 00
info@strandbynet.dk - www.strandbynet.dk

GALERIE MODERNE SILKEBORG

Grundlagt 1962

Galerie Moderne Silkeborg er et af Skandinaviens største gallerier med mere end 600 m2 udstilling.

Skiftende udstillinger med Cobraværker samt danske og internationale kunstnere.

Stort udvalg i grafik og kunstbøger.

Fri entre.
Mandag – Lørdag
kl. 10.00 – 17.00

Hostrupsgade 39 • 8600 Silkeborg • Danmark
Tlf. 86 81 44 44 • Fax 86 80 01 99
www.galeriemoderne.dk • info@galeriemoderne.dk

Det er godt at
AARSBO
GODT
www.aarsbo.dk

KLOCHs
Begravelsesforretning
Skive og Omegns Begravelsesforretning

Danske Bedemænd

Trier Skovgaard Christensen

Niels Jørgen Gaardsted

Møllegade 2 - 7800 Skive
Tlf. 97 52 01 50
Svarer hele døgnet
www.klochs.dk

Gårsdal Katte og Hundepension

86 64 72 32
www.gkhp.dk

Ind- og udlevering
ALLE DAGE 8-9 og 17-18

Gårsdalvej 24 • Ravnstrup • 8800 Viborg

Hallendrup Hundepension
v/Line Ostenfeldt

Hallendruphundepension
Albøgevej 14 • Hallendrup • 8570 Trustrup

Telefon 87 59 21 41
www.hallendrup-hundepension.dk

VI TRYLLER PÅ ALLE OVERFLADER!

MERTON A/S
Lillehøjvej 10
DK-8600 Silkeborg

Tlf. +45 86 80 13 44
merton@merton.dk
www.merton.dk

MERTON
Du er velkommen

C.C. CONTRACTOR A/S

Theresavej 1 • 7400 Herning • Tlf. 97 12 46 11

Om STH

Formål
Servicehunde til Handicappede er en privat velgørende forening, der har til formål at hjælpe børn og voksne med bevægelseshandicap ved at bevilge specialtrænede servicehunde.

Hvad kan en servicehund?
Servicehundene kan hjælpe med mange praktiske gøremål i dagligdagen, såsom at åbne/lukke døre, skabe og skuffer, apportere tabte ting, tænde og slukke lys, hente og bringe ting og meget mere. De praktiske hjælpefunktioner er de åbenlyse fordele, men ligeså vigtigt er det at nævne, at en servicehund bidrager med glæde, tryghed, øget frihed og selvstændighed, samt venskab. Samtidig er hunden et naturligt kontaktled til omverdenen.

Hvad koster den?
Det tager ca. 1½ år og koster omkring 200.000 kr. at indkøbe, teste, uddanne, samtræne en STH- servicehund. I denne pris er også inkluderet livslang opfølgende træning af servicehunde-teamet og rådgivning af brugeren, samt livslang hjælp til dækning af dyrlægeudgifter. STH udlåner gratis servicehunden til den handicappede person på livstid. Dette er muligt, idet udgifterne dækkes af private donationer, fondsmidler, legater og virksomhedssponsorater. STH modtager ikke offentlig støtte.

Hvem kan søge om en servicehund?
Målgruppen er personer med bevægelseshandicap, samt familier med et barn med bevægelseshandicap. Ansøgningsprocedure kan rekvireres på: info@sth-servicehunde.dk

Kvalitetsstempel
STH opnåede i 2009 international anerkendelse, da foreningen blev akkrediteret af paraplyorganisationen ADEu. (Den europæiske paraplyorganisation for servicehundetræning under ADI – Assistance Dogs International). En anerkendelse, der både sikrer vores brugere, omverdenen og os selv, at vores servicehunde er af den højest mulige kvalitet.

Støt STH
Ønsker du at støtte STH økonomisk, er alle donationer – store som små – altid meget velkomne! Det er muligt at opnå skattefradrag på donationer til STH. Du kan blandt andet blive medlem til kr 200 pr. år eller indsætte et beløb via MobilePay på 15758.

Camilla og Haddock på tur i storcenter.

Vil du være hvalpevært?

VI SØGER PERSONER/FAMILIER SOM:

- **Har interesse (og gerne erfaring) i at træne med hvalpe**

STH bruger udelukkende hvalpe af racerne labrador og golden retriever. Alle STH's hvalpe er testet og valgt ud netop med det mål for øje, at de senere skal være servicehunde. Hvalpen udstationeres når, den er mellem 8-10 uger og skal retur til STH til videre træning når, den er omkring 1 år gammel.

- **Er alsidige**

Opgaverne omkring servicehundehvalpen er mange. Den skal socialiseres dvs. introduceres til mange typer mennesker og hunde, møde øvrige dyr, færdes i forskellige former for transportmidler, se/høre husholdningsapparater, gå på trapper og forskelligt underlag osv. Desuden skal hvalpen opdrages og lydighedstrænes samt naturligvis fodres og luftes som enhver anden hundehvalp.

- **Har tid og overskud**

Selvom interessen er stor og hjertet er på rette sted, skal der være plads i kalenderen.

Servicehunden Morten og hans ven Anton.

- **Er omstillingsparate**

Når hvalpen er formet til en dejlig unghund, skal den overgå til specialtræning hos STH. Herefter skal den ud i et ønskejob, som de fleste hunde kun kan drømme om. Den får et herligt hundeliv og bliver til stor glæde og gavn for dens fremtidige bruger.

VI KAN TILBYDE:

- **En spændende og udfordrende opgave**

At arbejde med hvalpe er fantastisk givende og lærerigt, men det kræver også tålmodighed og en positiv indstilling at vejlede hvalpen, specielt de første måneder.

- **Grundig introduktion**

Der afholdes løbende informationsmøder for evt. kommende hvalpeværter.
Alle hvalpeværter tilknyttes en instruktør fra STH, som introducerer dem til opgaven.

- **Løbende opfølgning**

Der arrangeres træningssamling for STH's hvalpeværter med jævne mellemrum, herudover er vi i løbende telefonisk kontakt efter behov.

- **Dækning af udgifter**

Hvervet er ulønnet, men udgifter til foder, dyrlæge og relevant træning afholdes af STH, ligesom hvalpene er ansvarsforsikret via STH.

Vil du hjælpe os med at hjælpe andre, og har du flair for træning med hunde? Så send en mail med beskrivelse af dig selv til:
Administrationschef Lisa Klint, e-mail: info@sth-servicehunde.dk. Giv mailen overskriften "hvalpevært". Interesserede kan læse meget mere på www.servicehunde.dk

Servicehunde til Handicappede **har brug for din støtte**

Alle bidrag, alle beløb og al støtte er uvurderlig for vores arbejde med at udplacere specialtrænede social- og servicehunde hos mennesker med bevægelseshandicap.

SPAR PENGE I SKAT NÅR DU STØTTER

For 2018 kan du fradrage indtil kr. 15.900 i samlet gavebeløb ydelse fordelt på en eller flere foreninger. Samlevende ægtefæller kan hver fradrage deres gaver. Fradragsbeløbet reguleres efter personskattelovens § 20. (Kilde: Skat.dk)
STH informerer SKAT om dit bidrag, hvis vi har dit cpr-nummer.

HVORDAN STØTTER DU?

Beløb på minimum 50 kroner indbetales på STH´s konto: 5035 1214791.
Anfør navn og adresse i meddelelsesfeltet.
Husk også at anføre CPR-nummer hvis skattefradrag ønskes.

Har du spørgsmål, er du velkommen til at kontakte os på mail: info@sth-servicehunde.dk eller telefon: 22 42 67 69.

Du kan også støtte med MobilePay 15758. Alle beløb modtages med tak!

Claus og servicehunden Søland nyder Dog-a-thon-turen sammen med Camilla og servicehunden Haddock - og en masse andre glade STH-venner.

STH - Servicehunde til Handicappede

Hvalpevært Mette med aspirant Sunny.

Ja tak, jeg vil gerne

☐ **tegne et støttemedlemskab à kr. 200,-**

☐ **donere et gavebeløb á _____ kr.**

Sofie og Douglas.

Navn _____

Adresse _____

Postnr. _____ **By** _____

Telefon _____

E-mail _____

Talonen bedes sendt til:
STH • Handicaporganisationernes Hus • Blekinge Boulevard 2 • 2630 Tåstrup
Kr. 200 - som dækker ét støttemedlemskab i 1 år - vedlægges i check eller indsættes på STH´s bankkonto: 5035 1214791 eller betales via MobilePay 15758.

VIGTIGT! Husk at angive navn og adresse på indbetaler i meddelelsesfeltet. Man kan også indmelde sig på: www.servicehunde.dk

HILDING® ANDERS

Fabriksvej 13 - 7760 Hurup Thy

IMERYS
Absorbents

Kønsborgvej 9 · 7884 Fur
Tlf. 97 59 32 22 · Fax 97 59 36 33
www.imerys-additivesformetallurgy.com

keep living

PRESSALIT care

En evolution er i gang

MATRIX er Pressalits nye serie af smukke og æstetiske håndvaske med integrerede håndgreb.

www.pressalit.com • tlf.: 8788 8989 • dk@pressalit.com

NS system ...branding on textiles

Transfer · Broderi · Laser · Tekstil · Vævede etiketter · Plotterfolie

REMA 1000
Meget mere discount!

Danmarks største udvalg
af dagligvarer til discountpriser

Hent OK's Tank & Betal app og vælg, selv hvordan du vil betale

Med OK's app vælger du selv om du vil betale med OK Benzinkort eller Dankort. Du kan også være med til at støtte lokalsporten, hver gang du tanker, hvis du har et OK Benzinkort. Se mere på ok.dk

OK

Hill's
Transforming Lives™
Hunde har evnen til at forandre vores liv.
Ernæring har evnen til at forandre deres.
Derfor bruger STH Servicehunde Hill's.